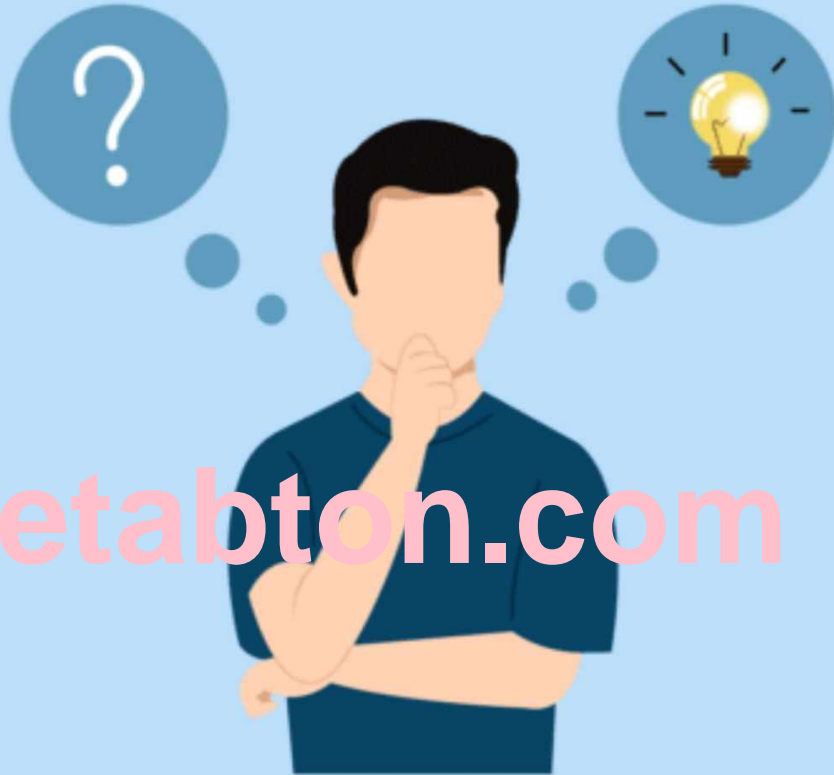

ننگونكي پوښتنې او ځوابونه

طبي، ساينسي، جغرافيايي، ټولنيز او ذهني

Ketabton.com

ژباړه اورا ټولونه: محمود حميدزی

دکتاب پیژندپاڼه

نوم: ننگوونکي پوښتنې او ځوابونه

ژباړه او راټولونه: محمود حمیدزی

تایپ او دپاڼوډزاین: محمود حمیدزی

دپوښتنې ډیزاین: مسلم اڅکزی

دخپريدونیته: ۳۰۴ ۵۱ ش

یادونه: ددې کتاب دچاپ حقوق دژباړن سره خوندي دي، دکتاب

همدا پي ډي ايف بڼه بيله بدلونه هرڅوک خپرولی سي دچاپ

اوبدلون حق يې څوک نه لري!

دژباړن خپاره سوي اثار، کتابونه

دژباړن خپاره سوي اثار

دژباړن خپاره سوي اثار

۱} يه سمندر کی دملغرو لتون}

ټولنيزی ستونزی او دحل لاری یی

دفکرونو جوړښت او هغوی ته وده ورکول

۲} رون سیند}

لومړۍ شعري ټولګه

۳ په کایناتو کې دقرآنکریم علمی معجزی 3

د زرو څخه درکهکشانونو د الله جل جلاله مخلوقات

۴ دانسان په بدن کې دقرآن کریم علمی معجزی 4

دانسان دبن دحجرو څخه درنسجونو دنسجونو څخه درغړو دغړو څخه (در بدن پورې: هر اړخیز طبی مالومات او د عقدي دلا کروړ کولو درسونه

۵ {دالماسو پند}

دیبنتومتلونو د ویلوځایونه او علتونه

۶ {ژور اندونه}

دویمه شعري ټولګه

۷ {په ژوند کې دبرياليټوب 50 رازونه }

۸ {څنگه ژوند وکړو }

دنړۍ دپوهانو او برياليو وگړو دسلګونو ويناوو ژباړه

۹ {خوږۍ خبری }

لنډکی شعرونه او ادبي ټوټی

۱۰ {ننگوونکی پوښتنی اوځوابونه }

سلګونه طبي، ساينسي، جغرفيوي، بيولوژيکي، ذهني او ټولنيزي پوښتنی

دژباړنه خبرئ

ز مور ژوند کي بيلابيلي پوښتنې ز مور مخته راځي، کله ز مور دهغوی
ځوابونه زده وي او کله نه خو: پوښتنې ځکه اړينې دي چي مور دي ته
هڅوي چي کتابونه ولولو او ز مور سره سته پوښتونو ته ځوابونه وموندو!

ز مور، ز مور دمسلک اړوند ډير څه زده وي او دهغوی په اړه مالومات
لرو، مگر که مور په هر برخه کي مالومات نه وي لوستلي،

مور به ونه سو کولی په هر برخه کي مالومات ولرو،

بڼه نو ما هم دا بڼه وگڼل چي د اړينو علومو ځيني پوښتنې راغونډي او
ستاسو درنو لوستونکو سره يې ديوي ټولگي په بڼه شريکي کړم، ترڅو
ز مور اوستاسوپه سته مالوماتوکي لانور مالومات ډيرسي!

ستاسو څخه هيله کوم چي په يادوپوښتونو او ځوابونو بسنه مه کوی بلکي:
ديادو پوښتونو اړوند لادير مالومات لاسته راوړئ او لا ډير کتابونه
ولولئ: ترڅو د علم پوهي سمندرکي مو لانوري ځلانده او برينندوکي
ملغري موندلي وي!

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۱ پوښتنه: دلمر دسطحي، مخ دتودوخي درجه څومره ده؟

۲ ځواب: تخمين ۶ميليون سانتي گريد درجي ده .

۳ پوښتنه: دلمر دمرکز دتودوخي درجه څومره ده؟

ځواب: تخمين ۲۰ ميليونه سانتي گريد درجي ده.

پوښتنه: آيا په فضا كې داسي ستوري سته چې رڼا او تودوخه يې دلمر څخه لږه وي؟

ځواب: هو داسي ستوري سته چې رڼا او تودوخه يې دلمر څخه ۰.۰۵ زره برابره لږه ده.

۴ پوښتنه: دعين القظ ستوري چاودنه په كوم كال رامنځته سول؟

ځواب: دا يو ستوري دئ چې چاودنې يې گلاب ته ورته شكل غوره كړ او شاوخوا يې د پانو په شان زرغونې وړانگې خپرې كړي؛ دچاودنې انځور يې ساينس پوهانو په ۱۹۹۰ ميلادي كال كې واخيست.

۵ پوښتنه: كه دهوا فشار لمنځه ولاړسي څه به راپيښ سي؟

ځواب: سخت دكلمو دردونه دتنفسي لارو دردونه دغورونو او بندونو دردونه به راته پيښ سي.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۶ پوښتنه: هغه فشار چې دمخکي په تل کي شتون لري څومره دی؟

ځواب: دمخکي دتل فشار دمخکي دمخ د هوا، اتموسفیر د فشار څخه دري لکه او شپږسوه میلیونه ځلي ډېر دی.

۷ پوښتنه: دهغه نیټروني ستوري فشار چې مخکي لکه لمر دومره وو او ورسته یې قطر ډېر فشار له عمله یواز ۱۴ کیلومترو ته راټیټ سوی فشار یې څومره دی؟

ځواب: دهغه فشار د اتموسفیر د فشار یو میلیون، میلیون، بیلین برابر دی.

۸ پوښتنه الماس د څومره فشار لاندې جوړیږي؟

ځواب: الماس د څلور میلیونه پاسکاله فشار د پیاوړتیا هومره فشار باندې سره تخته سوي یا درهغه لاندې جوړ سوی دي.

۹ پوښتنه: صنعتي الماس څنګه جوړیږي؟

ځواب: عادي سکرو ته ۲۰۰ درجې حرارت او د اتموسفیر د پنځه زره بربر فشار هومره ترکم ورکړي ترڅو یوه ماده چې په صنعتي الماسو مشهوره ده تري لاسته راسي.

۱۰ پوښتنه: دمخکي څخه در واسه د ټولو ليري کشف سوی کهکشان څه نومیږي؟

ځواب: MACS-0647JD.

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

۱۱ پوښتنه: دمخکې په هسته کې څشي شتون لري؟

ځواب: مایع یا بهیدونکي لاروا، ایش فشانې مواد.

۱۲ پوښتنه: که حیوان یا انسان اکسیجن تنفس کړی په څشي بدلیري؟

ځواب: په کاربن ډای اکساید.

۱۳ پوښتنه: که نباتات اکسیجن تنفس کړي په څه شي بدلیري؟

ځواب: بیرته په طبیعت کې په اکسیجن بدلیري.

۱۴ پوښتنه: دلمریز او سپورمیز کال ترمنځ توپیر څو ورځې دی؟

ځواب: دلمریز او سپورمیز کال ترمنځ توپیر ۱۰،۸۷۵۱۳۷ ورځې دی.

دغه لس عشریه څو ورځې سپورمیز کال دلمریز کال څخه کم دی.

۱۵ پوښتنه: ۳۰۰ لمریز کلونه څو سپورمیز کلونه کیږي؟

ځواب: ۳۰۹ کاله کیږي.

۱۶ پوښتنه: دانسان بدن ځینی دفاعي پوځیان په کوم حربي پوهنتون کې

روزل کیږي دیوهنتون او پوځیانو نوم واخلي؟

ځواب: دیوهنتون نوم یې تایموس غده ده او زدکریالان پوځیان یې ټي

سیل، لمفوسایټونه دسپینو کرویاتو برخه ده.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۱۷ پوښتنه: او که ټي سيل، لمفوسايټونه د ټايموس د پوهنتون په ازموينه کي ناکمه سي، سزا يې څه شي ده؟

ځواب: مرگ.

۱۸ پوښتنه: د شيدو لارې آسمان ټولگه کي څو ستوري شتون لري؟

ځواب: تخمين ۳۰۰ ميليارده څخه در ۲۰۰ ميليارده ستوروپوري.

۱۹ پوښتنه: دمځکي حجم څومره دئ؟

ځواب: ۱ ميليون كيلومتره مكعبه.

۲۰ پوښتنه: لمر نسبت مځکي ته څومره لوی دئ؟

ځواب: ۱۳۰۰۰۰۰ ډيرلس لکه واري.

۲۱ پوښتنه: لمر دمځکي څخه څو كيلومتره ليري دئ؟

ځواب: ۱۵۰۰۰۰۰۰۰ يوسلوپنځوس ميلیونه كيلومتره ليري دئ.

۲۲ پوښتنه: منكب الجوزا ستوری د لمر څخه څومره غټ دئ؟

ځواب: تقريباً لس ميلیونه واري.

۲۳ پوښتنه: په يو کال کي رڼا څومره فاصله وهي؟

ځواب: ۱۰ زرره ميليارده كيلومتره.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

24 پوښتنه: سپورمي دمځي څخه څومره ليري ده؟

ځواب: يوه نوري دقيقه.

25 پوښتنه: زمونږ دلمريز نظام قطر څومره دی؟ ځواب: تقريباً ۱۳ نوري
ساعته

26 پوښتنه: ترټولو نژدي ستوري زمونږ څخه څومره ليري دی؟

ځواب: ۴ نوري کاله.

27 پوښتنه: که موږ يادسوي ستوري ته دمځي په يوه وسيله کي
سفرپيل کړو څو کاله وخت به ونيسي؟

ځواب: ۵۰ ميليونه کاله.

28 پوښتنه: څو کاله مځي دمځي ټولې لويې وچې سره مېنډي وي؟

ځواب: شل ۲۰ ميليونه کاله مځي.

29 پوښتنه: کله چې دمځي لويې وچې ديوبل سره مېنډي وي هغوی ته
بي څه ويل؟

ځواب: پنګيا.

30 پوښتنه: مځکه پوهانو دمځي طبقه بندي څنگه کړي ده؟

ځواب: لومړی دلوبو کلکه برخه ۲ کلکه برخه ياوچه ۳ پوگه برخه ۴ پورتنی
پوښ ۵ کورنی پوښ ۶ باندنی پوښ، هسته ۷ کورنی پوښ يا هسته.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۳۱ پوښتنه: مخکە څو برخي، پرونه لري؟

ځواب: دوه، لومړی دمخکي قشر دويم دمخکي هسته.

۳۲ پوښتنه: دمخکي قشر پر څو طبقو ويشل سوی دی؟

ځواب: پر درو طبقو، لومړی رسوبي طبقه، دويم گرانيتي طبقه، دريم بزالتی طبقه.

۳۳ پوښتنه: دمخکي رسوبي طبقه دکوم ځايه پيليري؟

ځواب: دڅو سانتي متر څخه پيل او در ۱۵ کيلومترو پوري دوام لري.

۳۴ پوښتنه: گرانيتي طبقه دڅو کيلومتر څخه پيليري؟

ځواب: د ۱۰ يا ۱۵ کيلومترو څخه پيل در ۴۰ کيلومترو پوري.

۳۵ پوښتنه دگرانيتي طبقې داخري پولې تودوخه څومره ده؟

ځواب: د ۱۰۰۰ سانتي گريد درجو څخه لوړه ده.

۳۶ پوښتنه بزالتی طبقه دڅو کيلومتر څخه پيل ده؟

ځواب: تقريباً د ۸ يا ۴۰ کيلومترو څخه پيل او در ۷۰ کيلومترو پوري رسيري.

۳۷ پوښتنه: دمخکي دهستي پوښ څه نوميري؟

ځواب: مانتل.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

- ۳۸ پوښتنه: دمخکې دهستي پوښن څو کيلومتره ژوردي؟
ځواب: ماننل د ۸ څخه در ۸۰ او حتا در ۲۹۰۰ کيلومترو پوري ژوروالي لري.
- ۳۹ پوښتنه: په ماننل کي ماده کوم حالت لري؟
ځواب: په غالب گمان جامد حالت لري.
- ۴۰ پوښتنه: دماننل په سل کيلومتر ژوروالي کي تودوخه څو درجي وي؟
ځواب: د ۱۴۰۰ څخه در ۱۵۰۰ سانتي گريد درجي وي چي په ډېر ژوروالي کي ډېريري.
- ۴۱ پوښتنه: دمخکې په هسته داتومسفير فشار څومره وي؟
ځواب: ميليونونه پاسکاله.
- ۴۲ پوښتنه: دمخکې دهستي تودوخي درجه څومره وي؟
ځواب: تخميناً د ۲۰۰۰ سانتي گريد درجوڅخه زياته وي.
- ۴۳ پوښتنه: دمخکې هسته څو کيلومتره لاندي ده؟
ځواب: تخميناً ۶۳۷۰ کيلومتره لاندي.
- ۴۴ پوښتنه: ايم ۳۳ نبيوله، آسماني وريخي زمونږ، څخه څومره ليري دي؟
ځواب: ۲.۷ ميليونه نوري کاله.

45 پوښتنه: موږ د لمر څخه څومره ليري يو؟

ځواب: اته دقيقې او 17 ثانيې.

46 پوښتنه: زموږ د لمریز نظام اوږدوالی څومره دی؟

ځواب: تخمین 13 نوري ساعته.

47 پوښتنه: زموږ لمریز نظام دخپل کهکشان د مرکز څخه په څومره وخت

کي راگرځي؟

ځواب: په 250 ميليونه کاله کي يوازي يوځل.

48 پوښتنه: او د يادو راگرځيدو تيزوالی څومره دی؟

ځواب: په يوه ثانيه کي د 220 کيلومترو په سرعت سره.

49 پوښتنه مخکه په څو سرعت سره، سره څرخي البته دخپل ځان څخه؟

ځواب: په ساعت کي د 1600 کيلومترو په سرعت سره.

50 پوښتنه: مخکه د لمر څخه په څو سرعت سره راگرځي يانې د انتقالي

حرکت تيزوالی يې څومره دی؟

ځواب: په ثانيه کي 3 کيلومتره.

51 پوښتنه: لمر دخپل کهکشان د مرکز څخه په څومره سرعت سره

راگرځي؟

ځواب په ثانيه کي د 200 کيلومترو په سرعت سره.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

52 پوښتنه: د شیدو لارې دکهکشان تېزوالی څومره دی؟

ځواب: په ثانیه 240 زره کیلومتره په سرعت سره دحرکت په حال کې دی.

53 پوښتنه: ځینې آسماني ستوري دمخکې څخه څومره لیرې دي؟

ځواب: ځینې داسې ستوري شتون لري چې دمخکې څخه اتلس 18 میلیونه نوري کاله لیرې دي.

54 پوښتنه: موږ چې کله لمر ته ګورو آیا هغه انځور یې اوسنی دی؟

ځواب: یا هغه د لمر د 8 دقیقو او ثانیو 17 مخکې انځور دی.

55 پوښتنه: آیا گازونه د اتموسفیر څخه تېښتلی سي؟

ځواب: یانه نه سي تري وتلی.

56 پوښتنه: کایناتو کې کوم قانون حاکم دی ترڅو د یو بل څخه بیل نه

سي؟

ځواب: د جاذبې، یو بل ځانته راکښلو، کشولو قانون.

57 پوښتنه: څشې آسماني جسمونه د یو بل سره د تکرید څخه ساتي، یانې

هلته خو حاذبه ده ولي د یو بل سره نه تکر کیري؟

ځواب: دهغوی حرکت د جاذبې قوي پروراندي دیوې قوي د راپاروني

سبب سوی دی یوه قوه یا ځواک د جاذبې قوي په مقابل کې.

ننگونڪي پوڀنتي

او خوابونه

57 پوڀنته: مور بيله تلسڪوپه ڄو كهڪشانونه په پاڪو او تاريڪو شپو ڪي ليدلي سو؟

خواب: شپو لومري دشيدو لاري كهڪشان،

دويم آيس ايم آيس دماڙالائي کوچني وريخي كهڪشان چي زمور ڇهه 200 زره نوري ڪاله ليري دي

دريم: آل ايم سي ماڙالائي لويه وريخ چي.

زمور ڇهه 160 زره نوري ڪاله ليري،

څلورم اندرومدا يا ايم 31 چي زمور ڇهه 2.8 ميليونه ڪاله ليري دي،

پنجم: ڃينو تي ز نظرو ڪسان دايم 33 كهڪشان چي زمور ڇهه 2.7 ميليونه نوري ڪاله ليري دي دليلو ادعا ڪري ده

بنپيرم: ايم 81 كهڪشان چي زمور ڇهه 11 ميليونه نوري ڪاله ليري، ڃينو يي بيله ڪومي نڙدي ڪوونڪي وسيلي دليلو دعوه ڪري ده.

58 پوڀنته: يو كهڪشان په منڃني ڍول ڄو ستوري لري؟

خواب: يو كهڪشان په منڃني ڍول دري لڪه ميليونه ستوري لري؛

سبحان الله!

59 پوڀنته زمور دكهڪشان دشيدو لاري كهڪشان اوڀرڍولي ڄومره دي؟

خواب 150 زره نوري ڪاله.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

60 پوښتنه: په مخکه کې څو ډوله غذايي مادي د انسان د خورک لپاره شتون لري؟

ځواب: لږ ډير 285 زره غذايي مادي شتون لري.

61 پوښتنه: د عطارد سياري يو کال څومره دی؟

ځواب: د عطارد سياري يو کال 88 ورځي دي چې 44 ورځي يې پرلپسي شپه او 44 ورځي يې پرلپسي ورځ ده.

62 پوښتنه: د زهري سياري يو کال څومره دی؟

ځواب: د زهري سياري يو کال 225 ورځي دي چې نيم کال يې شپه او نيم کال يې ورځ ده.

63 پوښتنه: د عطارد سياري د تودوخې درجه څومره ده؟

ځواب: د ورځي د سانتي گريد مثبت 20 او د شپې منفي 20 درجې وي.

64 پوښتنه: د مريخ ورځ څو ساعت ده؟

ځواب: د مريخ ورځ 24 ساعته ده.

65 پوښتنه: د مريخ يو کال څومره دی؟

ځواب: د مريخ سياري يو کال د 687 کالو سره برابر دی

66 پوښتنه: د مريخ د حرارت په اړه راته ووايه؟

خواب: دمریخ دحرارت درجه در منفي 70 درجو پورکبنته راخي

او خوابونه

ننگونکي پوبنتني

67 پوبنتنه: دمشترې سياري ورځ څو ساعته ده؟

خواب: ورځ يې پنځه ساعته ده.

68 پوبنتنه: دمشترې سياري کال څومره دی؟

خواب: لکه دمخکي 12 کاله:

69 پوبنتنه: دزحل سياري يوکال څومره دی؟

خواب: دزحل سياري يوکال دمخکي د 29 کالوسره سمون خوري.

70 پوبنتنه: داورانوس سياري يوکال څومره دی؟

خواب: لکه دمخکي 48 کاله.

71 پوبنتنه: دنپتون يوکال څومره دی؟

خواب: دنپتون يو کال دمخکي د 169 کالو سره برابردی.

72 پوبنتنه: دپلوتو سياري يو کاله څومره دی؟

خواب: دپلوتو يو کال دمخکي د 247 کالو سره سمون خوري.

73 پوبنتنه: که هوا ولاړه وای او مخکه دحرکت په حال کي وای څه به

پيښ سوي وای؟

خواب: د 1600 کيلومتر په اندازه به تيز توپانونه را الوتي وای.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

74 پوښتنه: که دتوپان تیزوالی په ساعت کې 200 کیلومترو ته ورسېږي څه به پيښ سي؟

ځواب: ستر زیانونه به درشا پرېږدي لکه دځینو ونو لمنځه وړل دکورونواو ودانیو نړول او نور.

75 پوښتنه: که مځکه ودرېږي؛ حرکت ونه کړي څه به پيښ سي؟

ځواب: دورځي دخوا به دتودوځي درجه 350 سانتي گريډ ته پورته سي او دښپي به يې دتودوځي درجه 270 سانتي گريډ ته را ټيټه سي

76 پوښتنه: دمځکي دميط اوږدوالی څومره دی؟

ځواب 40000 زر کیلومتره دي .

77 پوښتنه: مځکه په یوه ثانيه کې څومره فاصله وهي ترڅو پر خپل ځان راوگرځي؟

ځواب مځکه په هر ثانيه کې نیم کیلومتر فاصله طي کوي.

78 پوښتنه: په یوه متر بڼه زرعتي مځکه کې څومره ژوندي موجودات شتون لري؟

ځواب: په یو متر زرعتي مځکه کې د دوولکو څخه ډېر چينجیان، سل زر حشري، دري سوه عادي چينجیان، په زرگونو ميليونه میکروبونه او ډېر نور کوچني موجودات شتون لري.

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

۷۹ پوښتنه: دونو پاڼي څنگه تجزيه کيږي؟

ځواب: دونې پاڼې د ميليونونو ذرېني موجوداتو په مرسته تجزيه کيږي:

۸۰ پوښتنه: که موږ د سمندر د سطحې څخه 7640 يا دهغه څخه لوړ

وخيږو څه به راته پيښ سي؟

ځواب موږ به بي هوښه سو.

۸۱ پوښتنه: که د هوا فشار لمنځه ولاړ سي څه به پيښ سي؟

ځواب: دانسان په بدن کي سته گازونه به وپاشل سي او لويي. کلمي، منځنی غوږ، هوايي لارې او انساج به يې وشکيږي، وشکيږي.

۸۲ پوښتنه: په حيواناتو کي کوم حيوان د زلزلې درمخه خبريږي؟

ځواب: خر د زلزلې څخه پنځلس دقيقې مخکي خبريږي:

۸۳ پوښتنه: په ټوله نړۍ کي په يوه ثانيه کي څومره اورښت کيږي؟

ځواب: په يوه ثانيه کي 16 ميليونه ټنه

هر متر مکعب هو په صفر درجه تودوخه کي داوبو.

۸۴ پوښتنه: څومره پراس ته ځای ورکوي؟

ځواب: پنځه 5 گرامه داوبو پراس ته:

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

۸۵ پوښتنه: که دهوا تودوخه شل ياديرش درجي وي څومره داوبو پراس، بخار دخان سره وړلی سي؟

خواب: تخمین 130 گرامه داوبو پراس دخان سره وړلی سي.

۸۶ پوښتنه: که چيري داوبو انقباض او انبساط ځانگړنه نه وای څه به پيښ سوي وای؟

خواب: دنړی پرمخ به هيڅ ژوندی موجود نه وای:

۸۷ پوښتنه: آیا دمخکي څخه ماسيوا بل ځای اوبه سته؟

خواب په کایناتو کي دابو پراسونه کشف سوي چي دهغي جملې ساينس پوهانو داسي پراسونه هم کشف کړي دي چي داوبو اندازه يي دومره کيږي چي په یوه ورځ کي دمخکي ټوله سمندرونه شپيته واري داوبو څخه ډک کړي.

۸۸ پوښتنه: په سمندرونو کي څو ډوله کبان شتون لري؟

خواب د دري ميليونه ډوله څخه ډېر کبان ۸۹ پوښتنه په قرآنکريم کي د البر کلمه څو ځله ياده سوي ده؟

خواب: 13 ځله.

۹۰ پوښتنه په قرآنکريم په یوازي ډول دالبحر کلمه څوځله ذکر سوي ده؟

خواب: 33 ځله ذکر سوي ده.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۹۱ پوښتنه: د سمندر په هر لیټر اوبو کې څومره مالګه شتون لري؟

ځواب: د سمندر په هر لیټر اوبو کې ۲۷ ګرامه شتون لري.

۹۲ پوښتنه: په یوه کال کې د سمندرونو د اوبو څخه انسانان څومره مالګه په مصرف رسوي؟

ځواب: انسانان هر کال ۵۰ میلیونه ټنه مالګه د سمندر څخه په مصرف رسوي.

۹۳ پوښتنه د سمندر په هر کیلومتره مکعب سیمه کې څومره مالګه شتون لري؟

ځواب: د سمندر په هر کیلومتره مکعب سیمه کې ۳۴ ټنه مالګه شتون لري:

۹۴ پوښتنه: که د سمندرونو ټوله مالګه را وویستل سي او د شپږو لویو وچو پرسره وچول سي دمخکې سطحه به څومره لوړه سي؟

۹۵ پوښتنه: آیا د سمندرونو اوبه دځایه نه خوځيږي؟

ځواب: د سمندرونو اوبه د خوځښت په حال کې دي حتا ځیني وخت در ۱۵ زرو کیلومترو پوري فاصله وهي.

۹۶ پوښتنه: د سمندرونو د اوبو دا حرکت دځشي له کبله صورت نیسي؟

ځواب: داستوا په کرښه کې د لمر د تودوخې له کبله په حرکت راځي.

۹۷ پوښتنه: یخي اوبه تودي درني دي که گرمي؟

ځواب یخي اوبه دگرمو اوبو څخه درني دي.

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

۹۸ پوښتنه: د سمندر داوبو د یادو خوځندني حجم څومره وي؟

ځواب: د یادو خوځندنو حجم په هر دقیقه کې څلور میلیونه ټنه وي:

۹۹ پوښتنه آیا په خلا، تشیال کې د جاذبې قوه شتون لري؟

ځواب: یا هلته د جاذبې قوه شتون نه لري ځکه خو تشیال کې شیان د الوتو په حال کې قرار نیسي؛ لکه ستور مزلي په فضا کې پیري کې چې د مصنوعي جاذبې قوې څخه گټه اخلي

۱۰۰ پوښتنه: که چیرې دمخکې تیزوالی ډېر یادو چنده سي څه به پيښ سي؟

ځواب ټول توکي او شیان به دفضا لورته والوزي؛ و به تبني.

۱۰۱ پوښتنه آیا د غرونو جگوالی همدمه دی چې موږ یې وینو؟

ځواب: یا غرونه دمخکې دمخ د جگوالی ۳:۲ په تناسب په مخکې کې بنځ دي.

۱۰۲ پوښتنه: غرونه ولې دوه برابره نور په مخکې کې بنځ کړل سوي دي؟

ځواب: ترڅو دمخکې پوښونه، پورونه دیوبل څخه دمخکې د څرخیدنې په وخت کې بیل نه سي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۱۰۳ پوښتنه: آیا د هيمالي د غره لوړڅوک ايورسټ چي د سمندر دمخ څخه ۸۸۴۸ متره لوړه ده د ياد غره ټوله جگوالی همدومره دی؟
ځواب: يا د هيماليا د غره ټوله قد دمخکي دتل څخه در سره پوري ۲۶۵۴۴ متره دی.

۱۰۴ پوښتنه: که غرونه نه وای څه به پيښ سوي وای؟

ځواب: مخکه به دښوریدو او لړزیدو سره مخ سوي وای ځکه خو :
غرونه په مناسبو ځایونو کي بنځ کړل سوي دي.

۱۰۵ پوښتنه: سترگه څومره اوږده او وزن لري؟

ځواب: دانسان سترگه شاوخوا دونیم سانتی متره او اته گرامه ده.

۱۰۶ پوښتنه: زموږ مخکه دڅو حرکتونو لرونکي ده؟

ځواب: لومړی په ساعت کي ۱۶۰۰ کیلومترو په سرعت سرا را څرخي
چي ورځ او شپه ورڅخه منځ ته راځي.

دویم دلمرڅخه په ثانیه کي ۳۰ د کیلومترو په سرعت راڅرخي چي د ياد
حرکت څخه يي موسمونه منځ ته راځي.

دریم دلمر سريوځای دخپلي آسمان ټولگي شيدو لاري کهکشان دمرکز
څخه په ثانیه کي ۲۳۰ د کیلومترو په تيزوالي راڅرخي.

څلورم د شيدو لاري دکهکشان سره يوځای په کایناتو نامالوم لوري ته په
ثانیه کي ۶۰۰ د کیلومترو په تيزوالي دحرکت په حال کي ده.

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

۱۰۷ پوښتنه: هرکال څومره کسان دمار دچيچلو له کبله خپل ژوند دلاسه ورکوي؟

ځواب: هرکال په نړۍ کې يولک دېرش زره وگړي دما دچيچلو له کبله خپل ژوند دلاس ورکوي.

۱۰۸ پوښتنه: دانسان په مغز کې څومره حجرې شتون لري؟

ځواب: دانسان مغز د ۸۶ ميليادو عصبي حجرو، ژونکو څخه جوړ سوی دی

۱۰۹ پوښتنه: دبنځومغز دنارينو دمغز څخه څومره کوچنی دی؟

ځواب: څيرونو په لگه کې چې ددې سربيره چې دبنځو مغز دنارينو په نسبت سل گرامه کوچنی دی، مگر بنځي دمغز څخه پرځای او گټوره استفاده کوي.

۱۱۰ پوښتنه: اورلگيت څنگه اختراع سو؟

ځواب: د اورلگيت جوړونکي کبريت په پيل کې دنوو چاودېدونکو توکو دجوړولو هڅه کول، مگر هغه په تصادفي ډول زمور په نني ژوند کې د پير کاريدونکي اورلگيت اختراع کړ.

۱۱۱ پوښتنه: دراوسه دنړۍ لويه کښتۍ څنگه جوړښت لري؟

ځواب: دنړۍ دلويي بيري پر جوړولو ۲ ميليارده ډالره مصرف سوی دی، ۷۶۰۰ مسافرځايوي،

اوږدوالی يې ۳۶۰ متره دی ۷ داوبازی حوضونه ۶ کوچني زرغونه پارکونه ۴۰ هوتلونونه لري چې هر يوه کې يې ديوه هيواد ځانگړي خواږه

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

يخيزي او د ۲ الويو کار خونو په اندازه کاربن ډای اکسايډ گاز د چاپيريال دکريډو لپاره توليدوي.

۱۱۲ پوښتنه: د سپينو زرو د ځانگړنو څخه ديوي يادونه وکړئ؟

ځواب: که د سپينو زرو د پيپونو څخه اوبه تيري سي ميکروب به يې لمنځه وړي.

۱۱۳ پوښتنه: که غواړو يو ليتر اوبه د باکتریاوو څخه پاکي کړو څومره سپينوزرو ته اړتيا ده؟

ځواب: موږ د يو ګرام سپينو زرو ميلياردمه برخه بايد په اوبو کې حل کړو

۱۱۴ پوښتنه: آیا په سپينو زرو سره د هوا پاکي او ناپاکي مالوموای سو؟

ځواب: هو سپين زر دخپل رنگ په بدلون سره موږ ته بنيې چې په هوا کې زهري گازونه شتون لري.

۱۱۵ پوښتنه: پوهانو دمخکې په قشر کې د څومره اوسپني د شتون اټکل کړی دی؟

ځواب: پوهانو اوسوه پنځوس ميليون؛ ميليونه ټنه اټکل کړي دي.

۱۱۶ پوښتنه: آیا دانسان په بدن کې اوسپنه شتون لري؟

ځواب: هو شتون پکښې لري.

۱۱۷ پوښتنه: څومره اوسپنه دانسان په بدن کې شتون لري؟

ځواب: دانسان په بدن کې تقريباً درې ګرامه اوسپنه شتون لري.

او ڄوابونه

ننگونڪي پوڀنتي

۱۱۸ پوڀنته: په يوه گرام خاوره کي څومره باڪٽرياوي شتون لري؟

ڄواب: په يوه گرام خاوره کي ميليارڊونه باڪٽرياوي شتون لري.

۱۱۹ پوڀنته: په ۱۵۵۶ ميلادي کال کي په چين کي زلزلي څومره کسان مړه ڪرل؟

ڄواب: په هغې زلزلي کي ۸۵۹ زرو وگړو خپل ژوند دلاسه ورکړ.

۱۲۰ پوڀنته: په ۱۷۳۷ ميلادي کال کي په هند کي زلزلي څومره کسان مړه ڪرل؟

ڄواب: په ياد کال په هند کي ۱۸۰ زره نفره زلزلي ووژل.

۱۲۱ پوڀنته: په ۱۹۲۳ کال کي په جاپان کي زلزلي څومره کسان مړه ڪرل؟

ڄواب: په ۱۹۲۳ کال کي زلزلي په جاپان کي يولک کسان ووژل.

۱۲۲ پوڀنته: عين القط ستور دمځکي څخه څومره ليري دي؟

ڄواب: تخميناً ۳ نوري کاله.

۱۲۳ پوڀنته: د دري زرم ميلادي کال د مارچ دمياشتي پر ۲۱ نيټه به سهار لمر پر څو بجي راوخيري؟

ڄواب: په هغه سهار به لمر پر ۶ بجي او ۱۰ دقيقې راوخيري.

۱۲۴ پوڀنته: درنا، نور سرعت، تيزوالي په يو ثانيه کي څومره دي؟

ڄواب: دنور، رنا دقيق تيزوالي په ثانيه کي ۵، ۲۹۹۷۹۲ ڪيلومتردي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

125 پوښتنه: سپوږمۍ دځان او مخکې څخه په څو ورځو کې راگرځي؟

ځواب: سپوږمۍ په ۲۹ ورځو او شپږ ساعتو کې دځان او مخکې څخه راگرځي.

۱۲۶ پوښتنه: سپوږمۍ هره ورځ درمخکنۍ ورځې څو دقیقې ورسته راځي؟

ځواب: ۴۹ دقیقو ورسته .

۱۲۷ پوښتنه: د سپوږمۍ لویوالی څومره دی؟

د سپوږمۍ لویوالی دمخکې د ۸۰ برخې سره برابر دی

۱۲۸ پوښتنه: که یو شپته کیلو گرامه انسان موږ په سپوږمۍ کې وتلو څو کیلو گرامه به سي؟

ځواب: لس کیلو دمخې څخه کم ۸۰ کیلو گرامه به سي.

۱۲۹ پوښتنه: که سپوږمۍ دمخکې څخه لږ نوره ليري سي څه به پيښ سي؟

ځواب: د جزر او مد پيښه به رامنځته سي يانې د سمندرونو اوبه به لوړي را پورته سي، ټوله مخکې به ونيسي او ژوند به د کړاونو څخه ډک سي.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۱۳۰ پوښتنه: د سپوږمۍ رڼا د لمر د رڼا د څویمې برخې سره برابره ده؟

ځواب: د سپوږمۍ منعکسه رڼا د لمر د رڼا د اتلسمې برخې سره برابره ده.

۱۳۱ پوښتنه: د الله جل جلاله دیاد او ذکر بیان د قرآن کریم په څو آیاتونو کې راغلی دی؟

ځواب: د درو سو څخه په زیاتو آیاتونو کې.

۱۳۲ پوښتنه: که دمخکې او لمر ترمنځ د جاذبې قوه لمنځه ولاړه سي څه به پېښ سي؟

ځواب: مخکه مخکې به دخپل تگ لوري څخه ووځي ياني دخپل مدار څخه به ليري سي او دخلا د تاريکیو په منځ کې به لا لهانده منفي ۲۷۰ درجې کې یخی سي.

۱۳۳ پوښتنه: د لمر او مخکې ترمنځ د جاذبې قوه که په وزن واړو څومره کيږي؟

ځواب: داسې به وي ۱ میلیون × ۱ میلیو × ۲ میلیونه ټنه

۱۳۴ پوښتنه: آیا مخکې په خپل مدار کې تل په یوه ډول سرعت سره د حرکت په حال کې ده؟

ځواب: یا؛ مخکې دخپل مدار په کوچني قطر درلودنکې برخه کې تیزه او په لوی قطر درلودنکې برخه کې یې سرعت کميږي.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۱۳۵ پوښتنه: که چيرې مخکه د لمر په غيږ کې و غورځول سي څه به پيښ سي؟

ځواب: په ډېر لږ وخت کې به تبخیر سي .

۱۳۶ پوښتنه لمر په ثابته کې څومره تودوخه توليدوي؟

ځواب: د دوزرو ميليارډو ټنو د ډبرو سکرو د تودوخې په اندازه.

۱۳۷ پوښتنه: د اټکلونو دمخې د لمر ژوند څومره تيرسوی دی؟

ځواب: پنځه زره ميلیونه کاله تيرسوی دی:

۱۳۸ پوښتنه: لمر په څومره وخت کې دخپل ځان څخه راغځي؟

ځواب په ۲۵،۵ .. ورځو کې

۱۳۹ پوښتنه: لمر په خلاً کې د لمریز نظام په گډون د جنوب څخه د شمال لورته یا که ووايوو یو ناملوم لورته په څومره سرعت د حرکت په حال کې دی؟ ځواب لمر د لمریز نظام په گډون، ۱۹،۵ کیلومترو په سرعت د حرکت په حال کې دی.

۱۴۰ پوښتنه: انسان په خلاً؛ فضا یا تشیال کې در اوس څومره مخته تللی دی؟ ځواب د اټکل لمخې یوازي یوه نوري ثابته، چې انسان ادعا کوي سپوږمۍ ته ختلی دی.

پوښتنه: هغه فضايي بېرې چې ساینس پوهان پرې غورکوي چې فضايي فتحه کوو شالنجر فضايي بېرې څومره تک په خلاً کې وکړي؟

ځواب: يوازي اويا ثانيې او بيا د اور په لمبو لولپه سول.

۱۴۲ پوښتنه: دلمر څخه د اورڅپي درڅومره ليري ځای پوري ځي؟

ځواب دلمر ياد توپانونه ديو ميليون كيلومترو يا دهغه څخه ډېر دلمرڅخه ليري څپريږي.

۱۴۳ پوښتنه: که موږ دسمندر دسطحي څخه ناڅاپه ډېر لوړ ولاړسو دبيلگي په ډول غره ته وځيرو څه به راته پيښ سي؟

ځواب: که موږ دسمندر دسطحي مخ څخه ۲۵۰۰۰ فوټه، ۷۶۲۰ متره لوړ ولاړسو چي حتا ځينو کسان که ۱۶۰۰۰ فوټه ۴۸۷۷ متر لوړ ولاړسي نو دساه بتدي؛ساه لنډی ستونزه به ورته پيداسي.

۱۴۴ پوښتنه: آيا نباتات،مرغان او حشرات دالله جل جلاله ستاينه کوي؟

ځواب: هو ټول مخلوقات دالله جل جلاله ستاينه کوي؛سورت نور ۴۱نمبرايات شريف او سورت حشر نمبرآيات شريف تلاوت کړئ.

۱۴۵ پوښتنه: آيا دقرآنکريم تلاوت کول،نباتاتو ته نازورکول دهغوئ پر حاصل اغيزه لري؟

ځواب: هو دهغوئ دبنه ودې او حاصل دډېرښت لامل کيږي په کایناتو کي دقرآنکريم علمي معجزې کتاب وگورئ چي ددې کتاب يو ماخذ دئ.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۱۴۶ پوښتنه: په شنه پاڼي کي اوبه په څشي تجزيه کيږي؟

ځواب: په پاڼه کي اوبه په هيدوجن او اکسجين تجزيه کيږي.

۱۴۷ پوښتنه: موږ څومره قدرت ته اړتيا لرو چي په هغه هيدورجن او اکسجين تجزيه کړو؟

ځواب: موږ دو زره سانتي گريډ درجي تودوخي ته اړتيا لرو ترڅو اوبه په هايډروجن او اکسجين تجزيه کړو.

۱۴۸ پوښتنه: ددې لپاره چي په نړۍ کي دغازونو اندازه ثابته پاته سي، ونې کومي چارې مخته وړي؟

ځواب: ونې دپاد کار لپاره ۱۰۰ بيليونه دکاربن ډاي اکسايډ گاز او ۲۵ بيليونه هايډروجن گاز په غذايي موادو او سل بيليونه اکسجين گاز بدلوي.

۱۴۹ پوښتنه: ديوي منځنۍ ونې پاڼه په يو ساعت کي څومره غذايي مواد توليدوي؟

ځواب: ديوي منځنۍ ونې پاڼه په يو ساعت کي يو کيلو گرام غذايي مواد توليدوي.

۱۵۰ پوښتنه: دمصر په اهرامونو کي دڅو کالو زاړه خو فعال تخمونه موندل سوي دي؟

ځواب: دمصر په اهرامونو کي ۶۰۰۰ کاله زاړه دکرنې وړ تخمونه موندل سړي دي.

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

۱۵۱ پوښتنه: آیا دمعدې تیزب چې سختې خوبني تجزيه کوي دتخمونو دتجزيې وړتيا لري؟

خواب: یا تخمونه په سختو شرايطو کې ځان خوندي ساتلی سي ځکه : هغوی الله جل جلاله هم داسي خلق کړي چې دخپلو پوښونو په مرسته په سختو حالاتو کې خوندي پاته سي ځکه خو دمعدې تیزاب هم دنباتاتو تخمونه نه سي تجزيه کولی.

۱۵۲ پوښتنه: سره غالبوز دشيري شاتو دراتولو او هگی پتولو ورسته څه په کيږي؟

خواب: سره غالبوز دخپلو هگیو او راتولو کړو شاتو په خاوره کې : درپتولو ورسته مري او بچي يې دهگی څخه در راتلو ورسته په خپل چرگيني کې ديوه کال خورکه موندي.

۱۵۳ پوښتنه: مرغان دخپلو چيچانو دغټولو لپاره هغوی ته څوځله خواړه ورکوي؟

خواب: ځيني مرغان شتون لري چې خپلو چيچانوته ۱۳۰۰ ځله خواړه ورکوي.

۱۵۴ پوښتنه: کله چې داوښي جونگی مړسي څشي کوي؟
خواب: ژاړي.

۱۵۵ پوښتنه: اسپه دجونگي دمرگ ورسته څه کوي؟

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

ځواب: یو جالب شیشنی کوي؛ همدارنگه مري ته يې څوک نيژدي نه پریردي ځيني وخت خورک او څښاک بندوي.

۱۵۶ پوښتنه: په نړۍ کې څومره اوبان شتون لري؟

ځواب په نړۍ کې ۱۵۰ میلیونو څخه ډېر اوبان شتون لري.

۱۵۷ پوښتنه: داوبن دنارو یوه ځانگړنه څسې ده؟

ځواب: داوبن نارې دسختو شیانو لکه ازغو، ځوځاتو دتجزیه کولو وړتیا لري.

۱۵۸ پوښتنه: که اوبن خورو ته لاس رسئ ونه لري خواړه دکومه پوره کوي؟

ځواب: دخپلو بوکونو څخه.

۱۵۹ پوښتنه: داشانو منځنی همر څوکاله دی؟

ځواب: داوبنانو منځنی عمر ۴۰ کاله دی:

۱۶۰ پوښتنه: دغوا په شیدو کې څسې شتون لري؟

ځواب: دغواشیدي تخمیناً ۹۳ سلنه اوبه جوړوي او خوره، پرتینونه، معدني مواد، کلسیم، فسفر او ای بی سی دی ویتامیونون شتون پکښې لري.

۱۶۱ پوښتنه: دغواشیدي دڅسې څخه ترلاسه کیږي؟

ځواب: دویني څخه.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۱۶۲ پوښتنه: د زرافي سترگي دخپل شاوخوا څومره ليدل کولى سي؟

ځواب: د زرافي سترگي دخپل شاوخوا ۳۶۰ درجي ليد کولى سي.

۱۶۳ پوښتنه: د زرافو دغاري اوږدوالى څومره دى؟

ځواب: دځينو زرافو دغاري اوږدوالى يونيم متر ته رسيدري.

۱۶۴ پوښتنه: آيا داسي ژوى سته چي هيڅ اوبه نه څښي؟

ځواب: هو په دکانگرو په شان يو ژوى دى چي هيڅ اوبه نه څښي حتا دابو په څښاک سره مړ کيدري.

۱۶۵ پوښتنه: آيا دسمندرونو داوبو ترمنځ توپير سته؟

ځواب: هو دهر سمندر اوبه ځانته ځانگړى غلظت، تودوخه، او تريوالى : لري، او دهغوى په منځ کي ديوالونه، خنډونه شتون لري چي اوبه يي ديول سره نه گډيدري.

۱۶۶ پوښتنه: آيا دسمندرونو په منځ کي ياد دپوالونه، خنډون پريوه ځاى ثابت ولاړوي که په خوځښت کي دي؟

ځواب: ياد دپوالونه ثابت نه دي دزلزلو او بادونو په مرسته خپل ځاى ته بدلون ورکوي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۱۶۷ پوښتنه: که موږ یو نبات سرچپه کښیږدو آیا ریښې به یې لوري او پانی به یې کښته لورته ولاړې سي؟

ځواب: نه نبات طبع داسي خلق سوی چي ریښې یې کښته او ساقه یې : لور لورته پورته کیږي.

۱۶۸ پوښتنه: دځینو نباتاتو ریښې څومتره په مخکه دننه کیږي؟

ځواب: داسي نباتات شتون لري چي ریښې یې در ۳۰ مترو پوري په مخکه کي لاندي لور ته ځي.

۱۶۹ پوښتنه: که نباتات اوبه نکړو لومړی کومې اوبه کاروي؟

ځواب: لومړی دپانو، بیادڅانگو، بناخونو او ورسته یې ریښې وچیري که لومړی یې درینو اوبه کارولی نباتات به ژر وچیدای.

۱۷۰ پوښتنه: آیا دنباتاتو دابوڅخه دڅښلو لپاره گټه اخیستلی سو؟

ځواب: هو په ځینو دښتو او وچو سیمو کي داسي ونې شتون لري چي در دري زرو لیټرو پوري اوبه پکښي خوندي وي ترڅو تږي انسانان یې د څانگو او بناخونو په پري کولو سره دهغوی په منځ کي په خوندي سوو اوبو ځانونه اوبه ولی سي.

۱۷۱ پوښتنه: آیا دونو پانی یو کوچنی کارخونه، فابریکه نه ده؟

ځواب: دونو پانی کوچنی خورا ډېر پیچلي فابریکي دي چي دنباتاتو ټوله وده پر همدې پانو پوري تړلي ده، کله چي یوه پانه لمرته مخامخ سي په یوه دقیقه کي شل عضوي مرکبونه جوړوي.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۱۷۲ پوښتنه: دهندي جوز تخم څومره کوچنی دی؟

ځواب: دهندي جوز تخم دومره کوچنی دی چې په هرگرام کې ۷۰۰۰۰ دانې شتون لري.

۱۷۳ پوښتنه: آیا تخمونه ژوند لري؟

ځواب: هو تخمونو کې ژوند دی او دوی خپل په ځان کې تغذیه کيږي.

۱۷۴ پوښتنه آیا داسې تخمونه سته چې وزرونو ته ورته جوړښتونه ولري؟

ځواب : هو سته چې دهغو په مرسته په هوا سلگونه کیلومتره لاره وهي

۱۷۵ پوښتنه په شام او مصر کې لومړی چا دکوترو په مرسته دلیکونو استول پیل کړل؟

ځواب: دهغه وخت دشام اومصر امر نورالدين الشهيد دکوترو په مرسته پستي خدمات يا دلیک لیرولو خدمات په کار وچول.

۱۷۶ پوښتنه: په نړۍ کې څو ډوله لیک لیردونکي کوترې شتون لري؟

ځواب دپوهانو په وینا ۵۰۰ ډوله لیک وړونکي کوترې شتون لري.

۱۷۷ پوښتنه: لیک وړونکي کوترې بېله دمې څومره مزل کوي؟

ځواب: زر کیلومتره.

۱۷۸ پوښتنه: دلیک وړونکو کوترو سرعت څومره دی؟

ځواب: په ساعت کې ۶۰ کیلومتره لار طی کوي.

۱۷۹ پوښتنه: نورالدين الشهيد دڅو ليک وړونکو کوټرو څخه گټه اخيستي ده؟

ځواب: د ۲۰۰۰ ليک وړونکو کوټرو څخه.

۱۸۰ پوښتنه: مرغان څنگه خپله لار پيدا کوي؟

ځواب: دهغوئ په سر کې رادار ته ورته سيستم دی چې دمخکې. دمقاطيسي ميدان په مرسته خپله لار پيدا کوي.

۱۸۱ پوښتنه: مرغان ترڅو مترو لوړ الوتلی سي؟

ځواب: داسې مرغان، الوتونکي سته چې دسمندر دمخ څخه ۹۰۰۰ متره لوړ الوتنه کوي، بيلگه يې دايورسټ دڅوکي پر سره دمرغانو الوتنه ده

۱۸۲ پوښتنه: دانسان زړه څومره بريښنا توليدوي؟

ځواب: دانسان زړه دولت سلمه برخه بريښنا توليدوي.

۱۸۳ پوښتنه: آیا بريښنا يې جرکه، کرنټ ورکونکي کبان شتون لري؟

ځواب: هو په سمندرونو کې داسې کبان شتون لري چې ۶۰۰ ولټه بريښنا يې جټکي، جرقې دخطر په وخت کې دځانه توليدوي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۱۸۴ پوښتنه: آیا په سمندرونو کې داسې کبان سته چې دنورو کباتو درملنه کوي؟

ځواب: هو یو ډول کوچني کبان دي چې خورک یې دلوی کباتو دچرک او نو خوړل دي کله کله لوی کبان دهغوی خواته راځي ترڅو دهغوی دزخمونو څخه چرک اونیوونه وخوري او ددوی زخمونه په دي کار سره ژر ورغیږي.

۱۸۵ پوښتنه: دمرغانو بدن دخکوالی سیستم څنګه جوړ سوی دی؟

ځواب: داسې چې بدن هري برخي ته یې کوچني دهوا پیپونه ته ورته جوړښتونه ورغلي ترڅو دهغوی بدن خنک وساتي.

۱۸۶ پوښتنه: مرغان دخومره ځای څخه خپل ښکار ویني؟

ځواب: ځیني مرغان خپل ښکار د ۲۰۰۰ متره لیري څخه لیدلی سي.

۱۸۷ پوښتنه: دښکاري باز سرعت دښکار په وخت کې څومره وي؟

ځواب: دښکاري باز سرعت دښکار په وخت کې ۳۵۰ کیلومتر پرساعت ته رسیږي.

طلایي الکردان بیله دریدلو په یو ځل څومره لار طی کوي؟

ځواب: طلایي الکردان بیله دریدلو په یو ځل ۵۵۰۰ کیلومتره لار طی کوي.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۱۸۸ پوښتنه: سمندري ښکاري سپين مرغه د یخنی څخه د تیبنتي لپاره څومره محاجرت کوي؟

ځواب: ۹ زره کیلومتره .

۱۸۹ پوښتنه: آیا ددی مرغانو څخه هم اوږده مزل کونکي مرغان سته؟
ځواب: هو ددی مرغانو یوبل ډول دشمالی.

منجمد سمندر څخه جنوبي منجمد سمندر پوري ۳۲ زره کیلومتره فاصله طی کوي.

۱۹۰ پوښتنه: انسان دخوک، خنزیر دغوبني په خورک سره په کومو ناروغیو اخته کیږي؟

ځواب: د کډو داني دچيني؛ نسناستي؛ امیبي ډیزنټري، ژري، دزړه دوالونو دتنگیدو او نورو ناغیوباندي اخته کیږي.

۱۹۱ پوښتنه دسپیانو څخه څو ناروغی انسانانوته لیږل کیږي؟

ځواب: ۳۶ ناروغی چي مشهوره یي دلیوني سپي ناروغی ده.

۱۹۲ پوښتنه دسپي څخه وه انسان ته دناروغی دلیرد سلنه څومره ده؟

ځواب: دسپي څخه انسان ته دناروغی دلیرد اندازه ۹۲ سلنه ده

۱۹۳ پوښتنه دپیشي څخه وه انسان ته دناروغی دلیرد سلنه څومره ده؟

ځواب: دپیشي څخه انسان ته دناروغی دلیرد اندازه ۷ سلنه ده.

194 پوڻتنه: دسپي په پزه ڪي ڄو بويائي حجري شتون لري؟

ڄواب: دسپي په پزه ڪي 50 ميليونه بويائي ڙونڪي، حجري شتون لري
195 پوڻتنه: سڀي ڄومره بويونو ته په خيله حافظه ڪي ڄاي ورڪولي
سي؟

ڄواب: ميليونونو بويونو ته ڄاي ورڪولي سي.

196 پوڻتنه: ڪه مور پنڄوس ليترو اوبوته يوه ڪوچني ڪاچوغه مالگه
ور واچوو آيا سڀي به هغه وپيڙني؟

ڄواب: هو سڀي دڄيل پياوري بويائي حس په مرسته هغه اوبه دنورو
پنڄوس ليترو ڄڄه بيلوالي سي.

197 پوڻتنه: دبدن وينه دڄشي په مرسته داضافي موادو ڄڄه پاڪيري؟

ڄواب: دبدن وينه دپنٽورگو په مرسته داضافي، او زهري توکو ڄڄه
پاڪيري.

198 پوڻتنه: په اسلام ڪي دويني دڄورلو حڪم ڄڄي دي؟ ڄواب: په
اسلام ڪي دويني دڄورل حرام دي.

199 پوڻتنه: آس ڄومره بار وړلي سي؟

ڄواب: دڄيل بدن ڄلورمه برخه.

200 پوڻتنه: آيا آس په زريديو سره دنسل توليد دروي؟

ڄواب: نه آس ڄي زور هم دنسل دتوليد ورتيا لري.

۲۰۱ پوښتنه: د آس حافظه څنګه ده؟

ځواب: آس پياوړي حافظه لري په کومه سيمه کې چې اوسپړي دهغې سيمې ټولې لارې ورته مالومي وي.

۲۰۲ پوښتنه: آيا آس دخپل خاوند ږغ پيژني؟

ځواب: هو آس دخپل خاوند ږغ او دسپړتيا، چلولو طريقه پيژني او يو وفادره ژوی دی.

۲۰۳ پوښتنه: دنيلي کبان په نامه کبان چې شمېر يې ۵۰ ازروته رسپړي څومره وزن او اوږدوالی لري؟

ځواب: دنيلي کبانو وزن ۱۳۰ ټنه او اوږدوالی يې ۳۵ مترو ته رسپړي.

۲۰۴ پوښتنه: ياد کبان څومره مزل کوي؟

ځواب: هغوی دشمالی قطب څخه دمخکې جنوبی قطب پوري اوږده مزلونه کوي.

۲۰۵ پوښتنه: ياد کبان ديخ او تودوخي پر وړاندي کوم دفاعي وسيله لري؟

ځواب: ياد کبان ډبل پوستکی لري چې پنډوالی يې يو متر ته رسپړي.

۲۰۶ پوښتنه: ياد نيلي کبان څومره خورک کوي؟

ځواب: دوی دخلورو ټنو څخه په کمو خورو نه مړپړي.

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

۲۰۷ پوښتنه: آیا داسي کبان سته چي انسان وچيچي او دمرني لامل يي سي؟

خواب: هو دهلامي په نامه کبان شتون لري چي که انسان وچيچي او پروخت مرسته ورسره ونه سي نو دمريني لامل يي کيږي.

۲۰۸ پوښتنه: آیا ياد کبان سترگي او غوږونه لري؟

خواب: يا ياد کبان سترگي او غوږونه نه لري.

۲۰۹ پوښتنه لرم څومره وخت بيله خوړو او اوبو ژوند کولی سي؟

خواب لرم کولی سي بيله خوړو او اوبو دري کاله ژوندی پاته سي.

۲۱۰ پوښتنه: لرم په اوبو کي څومره وخت خپله ساه بنده ساتلی سي؟

خواب: دوي ورځي.

۲۱۱ پوښتنه: که مور لرم دمیکروبونو څخه ډک لوبڼي ته واچوو

میکروبه به پر هغه کومه اغيزه وکړي؟

خواب: يا پر لرم به میکروبونه هيڅ اغيزه ونه کړي.

۲۱۲ پوښتنه آیا لرم وينه لري؟

خواب: يا لرم دويني پرځای يوه ژر رنگه ماده لري.

۲۱۳ پوښتنه: آیا پر لرم هستوي چاودنه کومه اغيزه کوي؟

خواب نه که مستقيم يي بنکارنه سي کومه اغيزه پري نه کوي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

- ۲۱۴ پوښتنه: د انسان لپاره څومره تودوخه اویخ سخت دی؟
ځواب: درځلویښت درجي لور او صفر درجه تودوخه کي انسان په زحمت کيږي.
- 215 پوښتنه: آیا زهري درختي شتون لري؟ ځواب: هو مانچینل یوه ونه ده چي که یې میوه وخورل سي په یو دقیقه کي انسان وژني او که وه دودول سي انسان رندوي.
- 216 پوښتنه: رزڅولیت گل په څومره وخت کي گلونه کوي.
ځواب: یاد گل په پنځلس کالو کي گل کولو ته رسيږي.
- 217 پوښتنه: دلرم زهر څومره قیمت لري؟
ځواب: لس میلیونه ډالر .
- 218 پوښتنه: دڅومره لږمانو څخه یو لیتر زهر په لاس راځي؟
ځواب: داوولکو لږمانو څخه.
- 219 پوښتنه: دانترینیت د مزي کیبل اوږدوالی څومره دی؟
ځواب: در اوسه دیاد مزي اوږدوالی په سمندرونو کي ۲ الکه کیلومتره دی.
- 220 پوښتنه: د مرغانو ترټولو لوړو پرواز څومره دی
ځواب: در اوسه چي دمرغه لوړ پرواز ثبت سوي لوړوالی یې ۱۱ زره ۳۰۰ متره دی.

221 پوښتنه: ایسکریم لومړی چا جوړ کړ؟

ځواب: چینایانو.

222 پوښتنه: دانسان حافظه څومره ده؟

ځواب: پنځویشته لکه جی بی، داسوال دنویو مالوماتو پر بنسټ دی.

223 پوښتنه: په هرثانیه کی دشاتو مچي څو ځله وزرونه رپوي؟

ځواب: ۴۵۰ ځله.

224 پوښتنه: په هرثانیه کی مچ څو ځله وزرونه رپوي؟

ځواب: 350 ځله.

225 پوښتنه: میریان څنگه ژوند لري؟

ځواب: میریان دانسانانو په شان ټولنیز ژوند لري چي یوازي ژوند نه سي کولی.

226 پوښتنه: که یو وړی میری دمور میری سره مخ سي څه کیري؟

ځواب: مور میری وړی میری ته دخپلی خیتی دذخیره سو خوړو څخه خواره ورکوي.

227 پوښتنه: دمیریانو مشري څوک کوي؟

ځواب: دهغوی ملکه.

228 پوښتنه: دميريانو ملکه کوم کارونه کوي؟

ځواب: هگۍ اچوي او ميريانو ته کارونه ور ویشي.

229 پوښتنه: بنځينه ميريان کوم کارونه کوي؟

ځواب: دکوچنيو ميريانو پالنه او روزنه کوي.

230 پوښتنه: آيا ساتونکي ميريان سته؟

ځواب: هو يو شمير ميريان چي خول ته ورته لوی سرونه لري دنده يي دملکي او بنار ساتنه ده.

231 پوښتنه: نور ميريان کوم کارونه کوي؟

ځواب: ځيني ميريان بنار پاکوي، بله دنده يي دمرو ميريانو دبنار ايستنه او بنخول دي او ځيني ميريان دبنار د دباندې څخه خواړه راوړي.

232 پوښتنه: آيا دحشراتو پالونکي ميريان هم شتون لري؟

ځواب: هو ځيني ميريان حشرات پالي ترڅو دهغوئ څخه شات ترلاسه کړي.

233 پوښتنه: آيا ميريان دخوړو ساتن ځايونه لري؟

ځواب: هو ميريان په خپل بنار کي کږي وږي کوټي،خوني جوړوي او دهغو څخه دگودامونو دخوړو دساتني دخونو په توگه گټه اخلي،پريادو گودامونو ساتونکي هم ولاړ وي چي دخوړو ساتنه وکړي.

234 پوښتنه: آیا میریان کښت، کرکیله کوي؟

ځواب: هو لکه څنگه چې دشاتو دلاس ته راوړلو لپاره حشري پالي همداسي ځيني میریان دځينو نباتاتو کرکیله کوي.

235 پوښتنه: میریان څنگه خپل لار پیدا کوي؟

ځواب: میریان پر لاری دتگ پروخت یوه کیمیاوي ماده ترشح کوي او همدغه رګم دکوم خورک دموندلو په وخت کي هم دهغه شاوخوا یاده ماده ترشیح کوي ترڅو په آسانی بیا اړوند مواد وموندي.

236 پوښتنه: میریان څومره وزن وړلی سي؟

ځواب: دخپل وزن دوه برابره وزن دخان سره لیردوي.

237 پوښتنه: کله چې میری مري څه کوي؟

ځواب: خپل شاوخوا ته یوه کیمیاوي ماده پاشي ترڅو نور میریان دهغوی مړی په آسانی سره پیدا کړي.

238 پوښتنه: آیا میریان خبرې کولی سي؟

ځواب: هو دمیریانو په سر او خپته کي ځيني غدي شتون لري چې يادي غدي دکیمیاوي پیغامونو دلیرد وړتیا لري، چې همدا دمیریانو یوډول خبرې دي.

239 پوښتنه: میریان په کومو ډولونو دیوبل سره خبرې کوي؟

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

ځواب: کيمياوي خبرې، برغيزه پوهونه، دحرکاتو ژبه، دبويايي حس ژبه او اشاروي ژبه.

240 پوښتنه: دميريانو څو سترگي اوپښي دي؟

ځواب: ميريان پنځه سترگي او شپږ پښي لري دنارينه ميريانو سترگي دښځينه ميريانو دسترگو څخه غټي دي.

241 پوښتنه: آياميريان ماورا بنفش وړانگي ليدلي سي؟

ځواب: هو.

242 پوښتنه: دميريان چي دهگي څخه را ووځي څه کوي؟

ځواب: کله چي دهگي څخه را ووځي ۷ اوني خواړه خوري او ورسته يو ورينمين توپ دځان لپاره اوبدي او دڅو ورځو خوب ورسته راکښيني.

243 پوښتنه: آيا ميريان سره جنگيري؟

ځواب: هو دميريانو ترمنځ خونړي جگړي کيږي دانسانو دتورو جنگونو ته ورته په صفونو کي دريږي او يو بل زخمي او وژني، دجنگ دميدان مري دښار دباندې باسي او نيول سوي ميريان دمريانو په شان ساتي.

244 پوښتنه: حشرت ولي حسي بنکرونه لري؟

ځواب: ياد حسي مزي يا بنکرونه يي دانسان په لاس جوړ سوي رادار په شان کار کوي، دوي په هغو خبرې، پلټه کوي او بيلا بيل حسونه پکښي راغونډ سوي دي لکه دبويايي، او تودوځي مالومونکي حسونه.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

245 پوښتنه: ملخ په يوه ورځ کي څومره خواړه خوري؟

ځواب: دومره لکه څومره چي دهغه وزن.

246 پوښتنه: په يو کيلومتر مربع مځکه کي څومره ملخان شتون لري؟

ځواب: ځيني وخت په يوه کيلومتر مربع مځکه کي د ۲۰ څخه در سلو ميليونو ملخان شتون لري.

247 پوښتنه: دملخانو دلويو لښکرو اوږدوالی څومره وي؟

ځواب: ځيني وختونه دملخانو دلښکرو اوږدوالی ۴۰۰ کيلومترو ته رسيري.

248 پوښتنه: دملخانو دلښکرو شمير څومره وي؟

ځواب: ځيني وختونه يي دلکرو شمير ۴۰ ميليونو ته رسيري.

249 پوښتنه: دغوماشي په سر کي څو سترگي دي؟

ځواب: غوماشه سل سترگي لري.

250 پوښتنه: غوماشه څو غاښونه لري؟

ځواب: دغوماشي په خوله کي ۴۸ غاښونه شتون لري.

251 پوښتنه: په هر ثانيه کي غوماشه څو ځله وزرونه رپوي؟

ځواب: 600 ځله.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

252 پوښتنه: غوماشه څو زړونه لري؟ ځواب: غوماشه په خپله سينه کي دري زړونه لري.

253 پوښتنه: غوماشه موږ په تاريخه کي څنگه پيدا کوي؟

ځواب: دخپل رادار په مرسته چي رادار يې تودوخه کشفوي.

254 پوښتنه: د ياد رادار دقت څومره دئ؟

ځواب: دغوماشي رادر ديوه سانيگرېد زرمه برخه تودوخه کشفوي.

255 پوښتنه: غوماشه درچيلو وړاندي زموږ بدن څه په کوي؟

ځواب: غوماشه زموږ پوستکي در چيچلو وړاندي بي حسه کوي.

256 پوښتنه: بنځه جولای څاله جوړوي که نر؟

ځواب: بنځه جولای، غني څاله جوړوي.

257 پوښتنه کله چي جولای څاله جوړه کړي څه کوي؟

ځواب: نارينه جولای څالي ته په ځينو حرکاتو رابولي او در القاح ورسته هغه خوري، دهگي څخه دچيچيانو در راوتلو ورسته هغه هم خوري، حتا ځيني چيچيان نور چيچيان خوري.

258 پوښتنه: که موږ په حشره وژونکي زهرو باندي مچان ووژنو او يوه

بنځينه مچ پاته سي څه به وسي؟

ځواب: هغه بنځينه مچ به داسي نسل تولد کړي چي هغه زهر به بيا پري اغيزه نه کوي، دويم نسل به دهغو زهرو سره مقاوم وي.

259 پوښتنه: دمچانو سترگې څنگه جوړې سوي دي؟

ځواب: که دمچ سترگه دمیکروسکوپ لاندې وگورو وبه وینو چې دمچ سترگه دزرگونو عدسیو څخه جوړه سوي ده.

260 پوښتنه: مچ څنگه لیدل کوي؟

ځواب: مچ هر تېز شي په سلوموشن یا ورو ډول سره ویني که نه تاسو دلاس په مرسته دهغه دنیولو کوښښ وکړئ.

261 پوښتنه: مچ څنگه الوتنه کوي؟

ځواب: مچ داسې الوتنه کولی سي چې دهغه ډول الوتنې څخه پرمختللي الوتکې عاجزه دي، مچ ناڅاپه خپل تگلوري ته ۹۰ درجې بدلون ورکولی سي.

262 پوښتنه: مچ څومره میکروبونه دځان سره لیرېدوي؟

ځواب: مچان دځان سره ۵۰۰ میلیونه میکروبونه وړي.

263 پوښتنه: آیا دمچ په یوه وزر کې زهر او په بل کې درمل دي؟

ځواب: هو دمچ په یوه وزر کې میکروبونه او په بل کې یې دهغه میکروب ضد ماده شتون لري.

264 پوښتنه: مچان په څومره وخت کې ځای بدلوي؟

ځواب: ډېر ژر کوم مچان چې نن ستاسو په کوټه کې بنایي سبا ستاسو څخه لس کیلومتره لیرې تللي وي.

265 پوښتنه: آیا مچ ته درد ورځي؟

ځواب: هو مچ عصباني کيږي او د درد احساس هم کوي.

266 پوښتنه: دمچ دمغزو وزن څومره دی؟

ځواب: دگرم یومیلیونیم برخه .

267 پوښتنه: مچان څو ډولنه لري؟

ځواب: مچان دزر ډوله څخه ډیر ډولونه لري.

268 پوښتنه: دشاتو مچی دڅوگلونو څخه یو څاڅکی شات په لاس راوړي؟ ځواب: دزر و گلونو څخه ډېرو گلونو څخه یو څاڅکی شات په لاس راوړي.

269 پوښتنه: ددی لپاره چي دشاتو مچی یو گرام شات تیار کړي باید پرڅو گلانو کښيني؟

ځواب: ددی لپاره چي دشاتو مچی یو گرام شات تیار کړي باید پر یو میلیونو گلونو کښيني او شیره ورڅخه راټوله کړي.

270 پوښتنه: دشاتو دمچی تیزوالی دالوتني په وخت کي څومره وي؟

ځواب: دشاتو دمچی تیزوالی دالوتني په وخت کي په ساعت کي د ۵۶ کیلومترو څخه ډیريږي.

271 پوښتنه: کله چي دشاتو دمچی شات لیږدوي سرعت یي څومره وي؟

ځواب په ساعت کي ۳۰ کیلومتره

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

272 پوښتنه: ديوي کيلو شاتو دجوړيدو لپاره مچي بايد څومره لار طي کړي؟

ځواب: ديوي کيلو شاتو دراغونډولو لپاره مچياني بايد ۴۰۰ زره کيلومتره الوتنه وکړي.

273 پوښتنه: دشاتو دمچيو ملکه په پسرلي څومره هگي اچوي؟

ځواب د ۲۰۰۰ هگيو څخه در ۳۰۰۰ هگيو پوري

274 پوښتنه: آيادشاتو مچي ټولي هگي يوځای ږدي؟

ځواب: نه دملکي مچيو هگي يوځای او ددر او بنځو مچيو هگي بل ځای ږدي.

275 پوښتنه: آيا دمچيو ملکه دخپلو هگيو په جنسيت پوهيږي؟

ځواب: هو ملکه پوهيږي چي کومي هگي څخه ملکه او دکومي څخه نوري مچي پيداکيږي.

276 پوښتنه: مچي کوم کوم کارونه سرته رسوي؟

ځواب: کوچني مچي دملکي خدمت کوي؛ ځيني مچمچي د چيچيانو روزنه پر غاړه لري، ځيني مچي کندو ته اوبه راوړي، ځيني مچي دکندو ديخولو او گرمولو دنده لري، ځيني دکندو دپاکولو دنده لري، ساتونکي مچي سته چي دکندو دفاع کوي، ځيني مچي گلونه موندي، ځيني مچي بيا دمومو څخه شپږ ضلعي جوړښتونه جوړوي، او نوري مچي سته چي غسل را غونډوي.

277 پوښتنه: کومې مچې کڼدو ته ننوتلی سي؟

ځواب: هغه مچې کڼدو ته پريښودل کيږي چې د کڼدو شپير يې زده وي که يې شپير نه وي زده دمرگ لامل يې کيږي.

278 پوښتنه: مچې درڅومره ځايه پوري په شاتو پسي ځي؟

ځواب: درلسو کيلومترو پوري

279 پوښتنه: آیا دمچيو ناروغي انسان ته د شاتو دخورلو دلاري ليردول کيږي؟

ځواب: يا هيڅ دمچيو ناروغي دمچيو د شاتو دلاري انسان ته نه انتقاليري
280 پوښتنه: شات پر څو ډوله دي؟

ځواب: پردوه ډوله: درمليز شات او غذايي شات.

281 پوښتنه: په قرآنکريم کي ولې د شاتو مچيو ته په مونث؛ بنځينه نوم سره يادي سوي دي؟ ځواب: ځکه د شاتو راغونډونکي ټولي بنځينه دي نارينه مچې شات نه راټولوي.

282 پوښتنه: شات دکومو نارغيو لپاره گټور دي؟

ځواب: د زړه، ايښي، تنفسي، حساسيتي، رگونو، هضمي ناروغيو کي گټور دي.

283 پوښتنه: آیا شات پر زخم ايښولي سو؟

ځواب: هو په ځيني زخمونه شات دري برابره ژر جوړوي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

284 پوښتنه: شات څو درملريزي مادي لري؟

ځواب: پوهان وايي شات ۷۰ درمليزي مادي لري.

285 پوښتنه: دوريبنمو چنجی په هره دقیقه کي څو تاره وربنم اوبدي؟

ځواب: دوريبنمو چنجی په هره دقیقه کي شپږ تاره وربنم اوبدي چي دهر تار اوږدوالی يې ۳۰۰ متره وي.

286 پوښتنه: آیا دوريبنمو تار کلک دی؟

ځواب: هو دوريبنمو تارونه دفولاد څخه کلک دي که دفولادو قطر دوريبنمو دتار په اندازه کړو.

287 پوښتنه: که دويني د سر کروياتو حجرې دځنځير په ډول سره وتړو څومره به سي؟

ځواب: دهغوئ اوږدوالی به دومره وي چي دمخکي دميط څخه شپږ ځلي را تاويدلی سي.

288 پوښتنه: دويني په هر ملي متر کي څو سره کرويات شتون لري؟

ځواب: دويني په هر ملي متر کي ۵ميليونه سره کرويات شتون لري.

289 پوښتنه: دانسان زړه په نارمل ډول په څلوريشته ساعته کي څوځله غورځي؟

ځواب: دانسان زړه په نارمل ډول دورځي ۱۰۳۶۸۰ ځله غورځي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

291 پوښتنه: دانسان زړه په ورځ کي څومره وينه پمپ کوي؟

ځواب: دانسان زړه په ورځ کي ۱۲۰۰ گيلنه وينه پمپ کوي.

292 پوښتنه: دانسان په بدن کي په هره دقيقه کي څو حجري مري؟

ځواب: دانسان په بدن کي په هره دقيقه کي ۱۲۵ ميليونه حجري مري

293 پوښتنه: دانسان د بدن د خونکوالي، سرولو دنده دڅشي پر غاړه ده؟

ځواب: دانسان د بدن د خونکوالي، سرولو دنده دخولو توليدونکو ميليونونو غدو پر غاړه ده.

294 پوښتنه: يخنی په وخت کي بدن ديخنی پروراندې کوم غبرگون بڼي؟

ځواب: کله چي دانسان بدن يخ سي بدن په خپل لړزي، ريزد سره عضلي په خوځښت راولي او عضلي د ياد خوځښت له کبله تودوخه توليدوي، ددې سره په خواکي دانسان ورپښتان شخ شخ دريزي ترڅو گرمه هوا ذخيره او دسړې هو د ننوتو مخه ونيسي، دانسان بدن دخولي او لړزيدو په مرسته ديخنی او تودوخي پروراندې مبارزه کوي.

295 پوښتنه: کومه ماده نه پريږدي د درد خبر مرکزي عصبي سيستم ته ننوځي؟

ځواب: انکفالين ياد ماده په شوکي نخاع کي ځای لري .

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

296 پوښتنه: په ورځ کي کوم او په شپه کي کوم بدلونونه د انسان په بدن کي پېښېږي؟

ځواب: په ورځ کي د انسان د بدن لگښت مصرف د انرژي د جوړېدا په پار ډير پري، د بدن د تودوخي درجه يې د خپلې منځنۍ اندازې څخه نيمه درجه لوړېږي او په شپه کي همدغه ډول نيمه درجه کمښته کيږي.

297 پوښتنه: هغه څشي دي چي د انرژي تنظيموونکي او توليدوونکي ژونکي په دې پوهوي چي ورځ يا شپه ده؟

ځواب: دغه حجرات د نخاميه غده په خوا کي ځای لري د سترگو پر شبکي د رڼا د لگيدو يا نه لگيدو څخه په دې پوهيږي چي ورځ يا شپه ده پوهان د لانورو پوهيدا په پار وايي کله چي پر سترگو رڼا وځليږي عصبې مايعات د عصبې نرمو مزو لمنځه دهيو فيز يا د غدو د ملکي خواته ځي، دهيو فيز غده د بدن د جوړښتونو ترمنځ دکارو نو برابر والی، سمون پر غاړه لري همدارنگه د بدن د عمومي پياوړتيا، توان مسؤليت د تيرويډ غده پر غاړه دي په ياده غده کي اومه مواد په انرژي بدلېږي، ياده غده په ورځ کي خواره په لوړتوان انرژي او په شپه کي په کمښته توان انرژي بدلوي.

د تيرويډ او نخاميه غده دوخت د تيرويډو دراغيزي لاندي دي او دوخت دمحاسبه کوونکي ساعت لرونکي دي چي د شپې او ورځې په راتگ سره خپلې کرنې ترتيبوي.

د زړه غورځيدا په ورځ کي د شپې په پرتله د ۱۰ څخه در ۲۰ ځله
ډېر پيري، همدارنگه تشي بولي په ورځ کي د شپې په پرتله دري يا څلور
ځله ډېر پيري؛ همدارنگه پوهانو د الکترو کارډيو گراف ماشين په مرسته
دامالومه کړي چي دمغزو کار په ورځ کي ډېر او دوشپي دخوا کمښت
پکښي راغلي دي.

298 پوښتنه: د انسان بدن نارمله تودوخه څو درجي ده؟

ځواب: د ۳۶،۵ او ۳۷،۵ سانتي گريډ درجو ترمنځ ده درلودونکي دي

299 پوښتنه: کله چي د انسان بدن تودوخه دخپلي منځني اندازي څخه
پورته ياکښته لور ته ولاړه سي څه پيښيږي؟

ځواب: کله چي د پوره لنډبل په شتون کي د تودوخي لوړه درجه ۴۵
ورسيږي يا دنډبل په نه شتون کي؛ په وچه هوا کي د تودوخي لوړه درجه
۶۰ سانتي گريډ درجو ته ورسويږي انسان د پښو څخه غورځوي.

300 پوښتنه: د انسان په بدن کي څومره دخولوتوليدونکي غدي شتون
لري

ځواب: د انسان په بدن کي د ۳ څخه در ۴ ميليونو دخولي توليدونکي غدي
شتون لري چي پر پوستکي دشمير په بدلون خپري سوي دي؛ دبيلگي په
ډول د لاس په ورغوي کي په هر سانتي متر مربع ساحه کي دخولو ۴۸۰
توليدونکي غدي ځای پر ځای سوي دي.

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

301 پوښتنه: که دخولو تولیدونکي غدي یوډبل سره وتړل سي دهغوی اوردوالی به څومره سي؟

ځواب: پنځو کیلومتروته به ورسیري.

302 پوښتنه: دابوڅښلو یوه گټه راته ووايه؟

ځواب: که هره ورځ ۱۲ گیلایه اوبه وڅښی، د پوستکي هیڅ ډول ناروغي به ونلری.

303 پوښتنه: دشیدوڅښلویوه گټه راته ووايه

ځواب: که هره ورځ یوه پیاله شیدی وڅښی، نو د هډوکو هیڅ ډول ستونزه به ونه لری

304 پوښتنه: چي په ټوله مخکه کي هر ثانیه کي څومره بریښناوي اوتندرونه را منځته کیږي؟

ځواب: په ټوله مخکه کي هر ثانیه ۱۰۰ بریښناوي اوتندرونه را منځته کیږي چي ورځنی شمېر یی نیژدي ۸ میلیونو ته رسیږي.

305 پوښتنه: تاسو په ژوند کي څوځله امکان لري چي تکه درباندي را ولویږي؟

ځواب: شپږ ۶ لکه واري.

306 پوښتنه دوني درټولو لوی فسیل چیري پیداسوی دي؟

ځواب: په ټایلنډ هیواد کي چي اوردوالی یی ۷۲ متره کیږي .

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

307 پوښتنه: د نړۍ ترټول پخوانۍ ونه څومره عمر لري؟

ځواب: ۴۸۰۰ يا ۵۰۰۰ کاله او د امريکا په کالفورنيا کې ده.

308 پوښتنه: د انسان په ځولي کې کومې مادې شتون لري؟

ځواب: په هرو سلو گرامو ځولو کې چې د ژونکو، حجراتو په مرسته توليدېږي ۹۹ گرامه اوبه يو ۱ گرام مالګه او نور کيمياوي مواد شتون لري.

309 پوښتنه: د انسان بدن په هرو ۲۴ ساعتونو کې څومره ځوله

توليدوي؟

ځواب: يو انسان په ۲۴ ساعتونو کې ۱۰۰۰ گرامه ځوله توليدوي، د ځولو توليد په پرلپسې ډول سره دې ځکه خو انسان هغه په پوره ډول نه حس کوي، ځوله د انسان بدن نمجن ساتي کله چې ځوله نه وي د بدن پوستکي وچېږي.

310 پوښتنه: د انسان د بدن لوی غړی کوم يو دی؟ ځواب: اینه

311 پوښتنه: انسان بيله ايني څومره ژوندی پاتيدلی سي؟

ځواب: د دريو ساعتو څخه ډېر ژوندی نه سي پاتيدای.

312 پوښتنه: آیا اینه خپل لمنځه تللی برخي بيا جوړولی سي؟

ځواب: هو.

313 پوښتنه: اینه تخمین څومره دندې سرته رسوي؟

ځواب: د پنځو زرو څخه ډېرې دندې سرته رسوي.

314 پوښتنه: په اینه کې څومره وینه ذخیره وي؟

ځواب: ۱۵۰۰ سانتي متر مکعب وینه.

315 پوښتنه: آیا اینه قندونه په غوړو او غوړي په قندونو بدلوي؟

ځواب: هو اینه کولی سي یو ډول مواد په بل ډول موادو بدل کړي.

316 پوښتنه: اینه نوري کومې دندې سرته رسوي؟

ځواب: دمایعاتو دنسبت اندازه گیری، شکل ورکول یانې جامد په مایع او مایع په جامد اړول، دزهري مادي لمنځه وړل، دصفرا جوړول...

317 پوښتنه: آیا داگتور چار دئ چې موږ د ډېرې دندې په حالت کې په یوه وار ډیرې اوبه وڅښوو؟

ځواب: یا دا کار زیانمن او خطر ناکه دئ.

318 پوښتنه: دتنفسي سیستم دزړه دضربانو دتنظیم اونورو سیستمونو دتنظیم مرکز چیرې دئ؟

ځواب: دشوکی نخاع په سریا بصل النخاع کې چې دمغز پای دئ یو پیچلي تارونو ته ورته جوړښت ځای لري، دتنفس دتنظیم مرکز، دزړه دضربانو دتنظیم او همدغه رګم درګونو مرکزونه چې ددې تنګ او نري ځای څخه تیریږي؛ ځای لري.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

319 پوښتنه: دتنفس شمير کله ډير او لږيزي؟

ځواب: پوهان په دې باور دي چې که د انسان په بدن کې د کاربن ګاز دمعمول څخه دوه په لسو کې ډېر سي د انسان دتنفس شمير ډېرېزي، او که په همدې اندزې لږ سي تنفس دريزي.

320 پوښتنه: هوايي کڅوړې څومره قطر لري؟

ځواب: هوايي کڅوړې چې دهوا څخه ډکې دي دمايکرومتر څلورمه بره قطر لري.

321 پوښتنه: ترخيا، دساه نلۍ څومره قطر لري؟

ځواب: ترخيا قطر پنځه سانتي متره دی داسي لکه دیو کوچني فلزي پيپ يا دهغه څخه لږ غټ.

322 پوښتنه: دهوايي کڅوړې څومره مساحت لري؟

ځواب دهوايي کڅوړو ټوله مساحت ۷۰ متره مربع کيږي.

323 پوښتنه: په سږو کې څومره هوئي کڅوړې شتون لري؟

ځواب: دري ۳ميليونه هوايي کڅوړې شتون لري.

324 پوښتنه: سيلياوي يا وريښتو ته ورته جوړښتونه په څومره اندازه

جوړي دي؟

ځواب: سيلياوي يا وريښتو ته ورته جوړښتونه شتون لري چې هريو يې

۶مايکرو متره اوږد او دوه مايکرو متره قطر لري.

325 پوښتنه: توخ په څومره تيزوالي دساه په نلۍ کي حرکت کوي؟

ځواب: دتوخ ګرندیتوب په ساعت کي ۹سوه کیلومتره دی.

326 پوښتنه: د نرخه په یوه وار انزال څو سپر مه وځي؟

ځواب د نرخه په یوه وار انزال دمنیو سره ۴۰۰ میلیونه سپر مه وځي

327 پوښتنه: آیا سپرمونه حرکت کوي؟

ځواب: هو سپرم خوځنده ماده ده.

328 پوښتنه: دانسان په مغز کي څو عصبي حجری شتون لري؟

ځواب: دانسان په مغزو کي ۱۴۰ میلیونه عصبي حجری شتون لري.

329 پوښتنه: دسترګي شبکیه څو درنا اخذي؛ رنا نیوونکي لري؟

ځواب: دانسان دسترګي شبکیه ۱۴۰ میلیونه رنا نیوونکي اخذي لري

330 پوښتنه: دسترګي شبکیه په لږ رنا کي څو درنا نیوونکي اخذي لري؟

ځواب: دسترګي شبکیه په لږ رنا کي سل میلیونه استونیي شکله د لږ رنا نیوونکي اخذي لري.

331 پوښتنه: دغږ دلوري مالومونکی چیري دی؟

ځواب: په مغزو کي، داسي کارکوي که یوه ثانیه پر ۱۶۰۰ ډبرخو وویشو په یوه برخه وخت کي یي انسان ته ډبرغ لوری په ګوته کوي.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

332 پوښتنه: مور چي خبرې کو دخبر په جوړولو کي څو عضلي گډ کارکوي؟

ځواب: اولس ۱۷ عضلي

333 پوښتنه: زموږ دخولي دننه څو حجري شتون لري؟

ځواب موږ دخولي دننه ۵۰۰ ميليونه حجري شتون لري

334 پوښتنه: دخولي په دېوالونو کي په هر پنځو دقيقو کي څو حجري مري؟

ځواب: دخولي په دېوالونو کي په هر پنځو دقيقو کي ۵۰۰ ميليونه حجري مري او ځای يې نوي حجري نېسي

335 پوښتنه: دانسان مغز دڅو عصبي حجرو لرونکی دی؟

ځواب: دانسان په مغزو کي ۱۴۰ ميليارد بنسټيزي حجري او ۱۴ ميليارد باندي حجري شتون لري.

336 پوښتنه: دانسان حافظه څومره ظرفيت لري؟

ځواب دځينو څيرنو پر بنسټ دانسان حافظه تخمين ۱ ميليارد جي بي ده چي د دري ميليونه ساعته ويديو ځايولو وړتيا لري چي کتل يې ۳۰۰ کاله وخت نيسي.

337 پوښتنه: دانسان په سږو کي څو هوايي کڅوري شتون لري؟

ځواب: دانسان په سږو کي ۷۰۰ ميليونه هوايي کڅوري شتون لري.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

338 پوښتنه: دانسان سږي په ورځ کي څو ځله خلاص او را غونجیږي؟

ځواب: دانسان سږي په ورځ کي ۲۱۶۰۰ ځله خلاص او را غونجیږي.

339 پوښتنه: دانسان سږي په ورځ کي څومره هوا تنفس کوي؟

ځواب: دانسان سږي په ورځ کي ۱۲۰ متره مکعبه هوا تنفس کوي.

340 پوښتنه: په اینه کي څومره حجرې شتون لري؟ ځواب په اینه کي

۳۰۰ میلیارده حجرې شتون لري.

341 پوښتنه: او په څومره وخت کي یادي ټولي حجرې نوي کیږي؟

ځواب: په دري میاشتو کي داینې ټولي حجرې نوي کیږي.

342 پوښتنه: په کلمو کي په هرثانتي مترمربع ساحه کي څومره ګوتي ته

ورته جوړبنتونه شتون لري؟

ځواب: په کلمو کي هرثانتي مترمربع ساحه کي ۳۶۰۰ ګوتي ته ورته

جوړبنتونه شتون لري.

343 پوښتنه: دا دخوړو تجزیه کوونکي جوړبنتونه په څومره وخت کي

نوي کیږي؟ ځواب: دا دخوړو تجزیه کوونکي جوړبنتونه په

هر ۴۸ ساعتونو کي نوي کیږي

344 پوښتنه: دانسان په پښتورګو کي څومره دویني پاکوونکي،

ګلومیرولرونه.

شتون لري؟

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

ځواب: دانسان په پښتورگو، بډوډو کي دوه ميلیونه دويني پاکوونکي جوړښتونه گلوميرولرونه شتون لري.

345 پوښتنه: د یاد پاکوونکو اوږدوالی څومره دی؟

ځواب: سل کیلومتره.

346 پوښتنه: دانسان بدن څو ساتونکي دېوالونه لري؟

ځواب: دري: لومړی پوستکی، دویم دهرغږي لپاره ساتونکی دېوال لکه دسترگو لپاره اوبنکي، دریم دفاعي دېوال يې دويني سپين کروييات دي.

347 پوښتنه: د بدن دروغتيا په وخت کي دسپينو کرويياتو دېليوبي سي شمېر څومره وي؟

ځواب: دروغتيا په ورځو کي د دېليوبي سي شمېر ۲۵ ميلیونه وي.

348 پوښتنه: دناروغی په ورځو کي دسپينو کرويياتو دېليو بي سي شمېر څومره وي؟

ځواب: شمېر دناروغی په ورځو کي دسپينو کرويياتو ددېليوبي سي سلگونو ميلیونو ته رسيري.

349 پوښتنه: دسپينو کرويياتو دېليوبي سي قطر څومره دی؟

ځواب: تخمین ۱۵ مايکرو متره.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

350 پوښتنه: په دويم نړيواله جگړه کي دنارينو شمېر نسبت بڼځوته ته څومره کم وو ؟

ځواب: دهر و ۱۰۰ بڼځو پر وارنډي ۷۵ نارينوو شتون درلودئ.

351 پوښتنه دنارينو او بڼځو د شمېر ترمنځ نسبت څومره دئ.

ځواب: ۱۰۵ نارينو پر وراندي ۹۵ بڼځي شتون لري.

352 پوښتنه: د بڼځو تنه په نړۍ کي دنارينو په نسبت څومره کوچني ده؟

ځواب: د بڼځو تنه په ټوله نړۍ کي په اوسط ډول دنارينو په نسبت ۱۰ سانتي متره کوچني ده.

353 پوښتنه: آيا د بڼځينو او نارينو د هډکو په وزن کي توپير سته؟

ځواب: هو د بڼځو د هډکو وزن دنارينو د وزن څخه لږ دئ.

354 پوښتنه: آيا د بڼځينو او نارينو د عضلو ترمنځ توپير سته؟

ځواب: هو د بڼځو عضلي دنارينوو د عضلو څخه ۱ پر ۳ برابره کم توانه دي.

355 پوښتنه: ماشومان څه وخت بڼه وده کو؟

ځواب: په پسرلي کي بڼه او ژر وده کوي .

356 پوښتنه: دانسان د تر ټولو کلکي عضلي نوم واخلي؟

ځواب: ژبه د انسان په بدن کي تر ټولو کلکه عضله ده .

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

357 پوښتنه: د خولي څخه معدې ته د غذا رسيدل څومره وخت وخت نيسي؟ ځواب: د خولي څخه معدې ته د غذا رسيدل ۷ ثانيې وخت نيسي

358 پوښتنه: دهغې هوا سرعت چې د پرنجي په وخت کې له پزې خارجيږي څومره دی؟

ځواب: دهغې هوا سرعت چې د پرنجي په وخت کې له پوزې خارجيږي، سل ميله يا ۱۷۰ کيلومتره په يوه ساعت کې دی.

359 پوښتنه: دانسان بدن تر ټولو کوچنی هډوکي چيري دی؟

ځواب: دانسان بدن تر ټولو کوچنی هډوکي په غوږ کې شتون لري تقريباً ۱۱، ۰ انچه دی.

360 پوښتنه: دانسان يوه ورځه څومره وريښتان لري؟

ځواب: د انسان هره ورځه کې تقريباً ۵۰۰ وريښتان شتون لري.

361 پوښتنه: د نارينو په ورځ کې څو وريښتان توپيري؟

ځواب: د سړيو په ورځ کې ۴۰ وريښتان توپيري او د ښځو ۷۰ وريښتان.

362 پوښتنه: هډوکي څو ځلي تر سمينټو کلک دي؟

ځواب: هډوکي څلور ځلي تر سمينټو کلک دي.

363 د انسان بدن قد په سهار او شپه کې توپير کوي؟

پوښتنه: هو د انسان بدن په سهار کې لوړ او په شپه کې لږ ټيټ ښکاري؟

364 پوښتنه: دانسان کوپړی دڅو هډکو څخه جوړه سوي؟

ځواب: دانسان کوپړی د ۲۷ مختلفو هډوکو څخه جوړه سوي ده

365 پوښتنه: دانسان هډوکي څومره وي؟

ځواب: کله چي ماشوم نوی پیدا سي نو ۳۰۰ هډوکي لري، خو کله چي لوی سي ۲۰۶ هډوکي کېږي، ځکه چي ځيني هډوکي سره یوځای سي او د څو هډوکو څخه یو هډوکي جوړ سي.

366 پوښتنه: آیا دبادامو خورل گټه لري؟

ځواب: هره ورځ د پنځو بادامو خورل تاسو د سرطان له ناروغی څخه ساتي.

367 پوښتنه: دلیمبو خورلو یوه گټه راته ووايه؟

ځواب: هره ورځ د یو لیمبو خورل، ستاسو بدن، چاغ کیدلو ته نه پرېږدي.

368 پوښتنه: آیا دنارینوو اوښځو د مغز دوزن ترمنځ توپیر سته؟

ځواب هو دنارینوو د دماغ وزن په منځني ډول دښځو د مغز دوزن څخه ۱۰۰ گرامه ډېر دی.

369 پوښتنه: دښځي او نارینه مغز بل څه توپیر سره لري؟

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

ځواب: دښځې مغز کمې لايي، پورونه او همدارنگه دتشخيص، بيلوالي دارځه لږ مساحت لري مگر داحساس، هيرنتيا، هيجان، دمرکز کاريي دنارينه دمرکز دکار څخه ډېر او سخت دی.

370 پوښتنه: دنارينه او ښځې ترمنځ بل څه بدني توپير شتون لري؟

ځواب: دښځو سږي دنارينو دسږو څخه لږ پراخوالی لري مگر دښځو تنفس دنارينو دتنفس څخه تيز، گړندی دی، دښځو د زړه حجم دنارينو د زړه دجوړښت څخه کوچنی دی همدارنگه دښځې دنبض يا دزړه دغورځيدا اندازه دنارينه دزړه دغورځيدا داندازې څخه ډېره ده.

371 پوښتنه: آیا حشرات سږي لري؟

ځواب: يا. الله جلاله دسږو پرځای حشرتو ته دتنفس کولو لپاره ځانگړي لولي، پيپونه ورکړي ځکه که چيري دهغوئ ساه کښل دسږو دلاري وای حشرات دخپل اوسني حجم څخه ډېر غټيدل او انسانانو ته دزيان رسولو او مرگ لامل به کيدای.

پوښتنه: دانسان بدن يوه حجره څومره وزن لري؟

ځواب: که د تلی په يوه پله کي زرميليونه جگړې کښيږدو وزن به يي يوگرام سي:

372 پوښتنه: دراوسه څو جينونه پيژندل سوي دي؟

ځواب: ننی پرمختگونو او پوهي ۸۰۰ يا دهغه څخه زيات جينونه پيژندلي دي جينونه ارثي صفتونو دجينو په مرسته په نښه کيږي، جينونه

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

د کروموزم برخه ده چې د کروموزم د پاسه ځای لري کروموزومونه د دې
این ای او پروټین څخه جوړیږي.

373 پوښتنه: حجره کومې دندې سرته رسوي؟

ځواب: پروټینونه په حجره کې جوړیږي او په حجره کې زیرمتونونه
شتون لري چې ځینې مواد هلته زیرمه کیږي، همدارنگه په حجره کې پاک
کوونکي جوړښتونه، رسوونکي غاړې یا پېپونه، او انرژي تولیدونکي
جوړښتونه شتون لري.

374 پوښتنه: د انسان د پوستکي د حجرو عمر څومره دی؟

ځواب: د پوستکي حجرې در یوه ساعت ډېر ژوند نه لري کله چې لمبیري
داسې احساس به وکړئ لکه کوم څه چې مو د بدن نه شوه یا لیري کیږي
چې همدا ستاسو د پوستکي مړي حجرې دي چې د بدن نه مو لیري کیږي.

375 پوښتنه: د ذائقي حجرو عمر څومره دی؟

ځواب: اووه یا دهغه څخه کمې ورځې.

376 پوښتنه: د وینې د سپینو کرویاتو د حجرو عمر څومره دی؟

ځواب د وینې د سپینو ذراتو ځینې حجرې ۲۵ ورځې ځینې یې څو ساعته
او ځینې یې څو میاشتې ژوند پاتې کیږي.

377 پوښتنه: د انسان په بدن کې څومره حجرې شتون لري؟

ځواب: د انسان په بدن کې دسل ټریلیونه یانې در زرگونو میلیونو ډېرې
حجرې شتون لري.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

378 پوښتنه: د سپرم او ووم يا دهغوی زېگوت ترکیبي حجره څنگه جوړېښت لري؟

ځواب: ياده حجره دهستي خاونده ده چي دهغي په اړه ويل کيږي چي ياده هسته د اداري او مديريت څښتنه ده او پرهمدي هستي ۲۳ جوړي کروموزومونه شتون لري چي خپله دژوند ماده ده او د وجود رازونه، اسرار په هغي کي پت سوي خوندي سوي دي.

379 پوښتنه: په جينونو کي څومره مالومات خوندي سوي دي؟

ځواب: په جينونو کي زرميليونه مالومات شتون لري که موږ ياد مالومات پرپاڼو وليکو يو لوی دايرة المعارف به ترينه جوړ سي چي يوميليون پاڼي به ولري او په هره پاڼه کي به يي پنځه زره مالومات يا د پام وړتکي شتون ولري.

380 پوښتنه: دانسان په بدن کي لومړی عصبي احساسونکي اخذي دڅشي دي؟

ځواب: په پوستکي کي لومړنی اخذي د درد او ورستی هغه يي د فشار دي چي دهغوی په منځ کي ديځ، گرمی، لمس او نوري اخذي شتون لري.

381 پوښتنه: انسان څومره د احساس عصبي اخذي لري؟

ځواب: ځيني پوهان واي انسان د درو څخه درپنځو ميليونو د احساس عصب لري.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

382 پوښتنه: دانسا په بدن کي څومره ديخ او گرمي او فشار عصبي اخذي شتون لري؟

ځواب: تخمين شل زره دگرمي او يخني احساس عصب او پنځه لکه د فشار د حس کولو عصب لري.

383 پوښتنه: دانسان د بدن د تعادل، توازن ساتلو حس کي کوم غړي برخه لري؟

ځواب: په ياده دنده کي ۵۰ مفصلون، بندونه، ۲۰۰ هډوکي، دوه سوه نسجونه، برخه لري.

384 پوښتنه: مثانه څومره بولي نيسي؟

ځواب: در ۸۰۰ ملي ليټرو پوري

385 پوښتنه: که مثانه ډکه سي بولي چيري ځي؟

ځواب: حلبين ډکيري پښتورگو ته ځان رسوي، هغه وخت انسان بولي نه سي ټينگولي.

386 پوښتنه: که بولي په وینه گډي سي څه پيښيري؟

ځواب: دانسان دمړيني لامل کيري.

387 پوښتنه: بولي په څومره اندازه د پښتورگو څخه څيري؟

ځواب: په هرو شلو ثانيو کي دوه څاڅکي بولي د پښتورگو څخه د حلبونو دلاري مثاني ته څيري.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

388 پوښتنه: د پوستکي په مخ کي چوپرکي حجرات يانې چوپرک ته ورته حجرات، ژونکو شمېر څومره دی؟

ځواب: د پوستکي په مخ کي چوپرکي حجرات يانې چوپرک ته ورته حجرات، ژونکي ميلانوسيتونه شتون لري، ددې حجراتو شمېر په هر انچ مربع ساحه کي شپيتو زرو ته رسېږي.

389 پوښتنه: آيادانسان د عمر په ډېرېدو دهغه پوستکي روښانه او سپين کيږي؟

ځواب: هودانسان د عمر په ډېرېدو دهغه پوستکي روښانه او سپين کيږي.

390 پوښتنه: ديوه انسان پرسر څومره وريښتان شتون لري؟

ځواب: دهر انسان پر سره دسل څخه در دوه سوه پنځوس زرو وريښتانو پوري شتون لري.

391 پوښتنه: يو وريښته څومره ژوند کوي؟

ځواب: هر وريښته د درو کلونو څخه ډېر ژوند کوي.

392 پوښتنه: څومره وخت ته اړتيا ده چي وريښتان نوي سي؟

ځواب: دوو سوو ورځو ته.

393 پوښتنه: آيا ريښتيا دهر وريښته سره دورينته جوړولو فابريکه شتون لري؟

ځواب: هو

394 پوښتنه: یو ورښته کوم شیان لري؟

ځواب: هر ورښته یو شریان او ورید دځان دمغذي کیدني او یوه عضله دخپلي خوځیدني لپاره لري، همدارنگه هر ورښته یو عصبي مزى لري چي تکان ورکوي ترڅو ودريزي او دغه رکم هرورښته یوه دغورو او یوه درنگ غده لري.

395 پوښتنه: که دحجرې اندازه داوسني حالت څخه لږ غټه یا کوچنی وای څه به پيښ سوي وای؟

ځواب: که داوسني حالت څخه لږ هم غټه یا پراخه وایي دانسان ږغ به نه را وتای یا به نه اوریدل کیدای او همدارنگه که داوسني حالت څخه لږ لږهم کوچنی وای ساه اخیستل به ستونزمن وای.

396 پوښتنه: آیا دابه زموږ لپاره بڼه وای چي موږ داوسني لید څخه ډېر لیدل، ډېر اوریدل، ډیر لمسول، ډیر بویول کولی سواى؟

ځواب: یا دې چاري به زموږ ژوند راسخت کړی وای اندوکړئ موږ به په اوبو کي ژوندي موجودات لیدای، هرږغ به مو اوریدای.

397 پوښتنه: دانسان دپښتورگو په اړه راته ووايه؟

ځواب: پښتورگي دحجاب عجز لاندي دپږیتوان په شا کي دانسان په دورو اړخونو کي ځای لري، شکل يې لوبيا ته ورته دئ چي دیوه لوی انسان پښتورگي ۱۲ سانتي متره اوږده، شپږ سانتي متر پرداره دونیم سانتي متر پنډ او وزن يې ۱۵۰ گرامه کيږي.

398 پوښتنه: پښتورگي هرورځ څومره وینه پاکوي؟

ځواب: پښتورگي هرورځ ۱۸۰۰ لیتره وینه پاکوي .

399 پوښتنه: په پښتورگو کي کوچنو لولي پيپونو ته ورته جوړښتونه
نفر ونونه څومره اوږده او شمېر يې څومره دي؟

ځواب: په پښتورگو کي کوچنو لولي پيپونو ته ورته جوړښتونه
نفر ونونه شتون لري چي اوږدوالی يې ۶۰ کيلومتره او شمېر يې يوه
ميليونه رسيري.

400 پوښتنه: دانسان ټوله وینه په هرو څلورويشتو ساعتونو کي څوځله
پاکيري؟

ځواب: دانسان ټوله وینه په هرو څلورويشتو ساعتونو کي شپږ دیرش
ځله دپښتورگو څخه دپاکيدني په پار تيريري، چي پښتورگي دويني
دتصفيي، پاکيدني لپاره ډېر پيچلي عمليات سرته رسوي، داسي چي قندي
مواد، ځيني نور عناصرونه او پروټينونه دويني څخه اخلي او په منظمو
نسبتونو سره يې دځان دباندې وريدونو ته هدايت کوي او داندازي څخه
ډېر خواږه او نور اضافي او زهري مواد دبولو سر دبدنه دباندې باسي.

401 پوښتنه: څومره اندازه مالگه دانسان دمړيني لامل کيري؟

ځواب: که دانسان په بدن کي دمالگي داندازي نسبت د اتيازرو څخه لوړ
سي، انسان مري.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

402 پوښتنه: په کي څو دروازي شتون لري؟

ځواب: په ستوني کي دوه دروازي شتون لري يو حلقی ژبه چي خواړه ژبي ته ورته نه پریردي پزي ته داخل سي او دويم ابي گلوت يا کوچنی جوړښت چي دسپرو دپيپ په دروازه کي ځای پرځای سوی چي خواړه نه پریردي، دسپرو پيپ ترخیا ته ننوزي، دستوني لاندې لورته دوه لاري شتون لري معدې ته دخورو دتلو لار او سپرو ته دهوا دننوتلو لار.

403 پوښتنه: مغزو ته چي څومره وخت اکسیجن ونه رسیري انسان مري؟

ځواب: که دمغزو اصلي حجرو ته پنځه دقیقې اکسیجن ونه رسیري هغوی مري.

404 پوښتنه: پرمخکي څو کاله مخکي د دیناسورانو دلمنځه وړونکي آسماني ډبرې ومښتلي؟

ځواب: ۶۵ میلیونه کاله مخکي.

405 پوښتنه: گیدري داوریو حس څومره پیاوړی دی؟

ځواب: دومره چي دلاس دساعت دتیک تک ږغ د ۴۰ متره لیري څخه اوري.

406 پوښتنه: دمخکي پر مخ تخمین څومره میزبان شتون لري.

ځواب: شل ۲۰ کواډریلیونه میزبان شتون لري، دا یاني هر انسان ته دونیم میلیونه میزبان رسیري.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

407 پوښتنه: د انسان د بدن خولي توليدونکي غدي په يوې تودې ورځې کې څومره څوله توليدوي؟

ځواب: د ۲۰۰ سانتي متره مکعبه څخه د ۵۰۰ سانتي متره مکعبه پوري

408 پوښتنه: د انسان د بدن پر يوه سانتي متر مربع ساحه څومره دځولي توليدونکي غدي شتون لري؟

ځواب: پرتندي؛ د لاس پر ورځو ډېر شمېر څوله توليدونکي غدي ځای پر ځای سوي دي، د بدن په نورو برخو کې په يوه سانتي متر مربع ځای کې د ۳۰۰ غډو په شاوخوا کې شتون لري، که موږ يادې غدي ديوبل سره وتړو ديوه انسان دځوله توليدونکو غډو اوږدوالی به پنځه کيلومتره ته ورسېږي.

409 پوښتنه: موږ څنگه دتندې احساس کوو؟

ځواب: زړه يو هورمون هضمي سيستم ته مخابره کوي، ترڅو انسان دتندې احساس وکړي.

410 پوښتنه: د ورښتانو د سپينې دو لريو د لوی لاملونو څخه څشي دي؟

ځواب: د انسان بیره، ډار دننه بیره.

411 پوښتنه: د پوستکي دويم پوښ دڅو برخو څخه جوړ سوی دی؟

ځواب: د پوستکي دويمه برخه، د دوو برخو څخه جوړه ده پاپيلاي او رتيکولر، په پيلاي برخه کې دويني رگونه او حس کونکي حجرې شتون لري همدارنگه په رتيکولر برخه کې يې دورښت، د غوړيو غدي،

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

دخولو غدې، دردي پوښ لاندې هپو درم برخه شتون لري چې په هغې کي دوريبنتانو پيازوونه او دچربي، غوريو نسجونه په زياته اندازه شتون لري.

412 پوښتنه: دانسان په بدن کي څومره دويني سره کرويات شتون لري؟

ځواب: دانسان د بدن په وینه کي ۲۵ ميليونه، ميليونه سره ذرات شتون لري چې په شريانونو او وريدونو کي دويني سره مله دي په داسي حال کي چې سره کرويات دويني يوه کوچنی برخه ده، د يادو کروياتو شمير په هر ملي متر مکعب کي د پنځه ميليونو څخه کم نه دی؛ څومره ډېر او جالب.

413 پوښتنه: هره ورځ سره کرويات څو ځله په بدن کي گرځي؟

ځواب: هر ورځ سره کرويات په بدن کي پنځلس سوه ځله گرځي، ځي او راځي.

414 پوښتنه: سره کرويات په خپل ۲۵ ورځني ژوند کي څه کوي؟

ځواب: په دغه پنځوويشت ورځني ژوند کي دوی ۱۱۵۰ کيلومتره لار طی کوي او ۶۰۰ ليتره اکسجن دخان سره وړي او ځای پرځای کوي يې په داسي حال کي چې دهرې سرې ذرې قطر د اووه مايکرو مترو څخه ډير نه دی.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

415 پوښتنه: دويني هره سره زره څو هيموگلوبينه لري؟

ځواب: هره سره زره د ۲۵۰ ميليونه ماليکوله پروټينونه لري چې داوسپني لرونکي دي او هيموگلوبين ورته وايي.

416 پوښتنه: يو هيموگلوبين څو ماليکوله اکسيجن دځان سره ليردوي؟

ځواب: يو هيموگلوبين څلور ماليکوله اکسيجن دځان سره وليردوي چې په دې حساب دويني هره سره زره يو بيليون ماليکوله اکسيجن دځان سره ليردوي.

417 پوښتنه: يو هيموگلوبين دڅشي څخه جوړسوی دی؟

ځواب: هر هيموگلوبين د ۴ پلي پپټيد، دوه ۱۴۶ آمينو اسيد، دو ۱۴۱ آمينو اسيدچي ټوله ۵۷۴۰ آمينو اسيده کيږي څخه جوړسوی دی.

418 پوښتنه: په کوم وخت کي فشار ډير لوړيږي؟

ځواب: ديوې څيړني دراپورلمخي د درد، خپگان او دگرمي په موسم کي

419 پوښتنه: حجامت بايدکوم وخت وسي؟

ځواب: د سپوږمې زي مياشتي په ۱۹/۱۷ او يا ۲۱ نيټه باندي؟

420 پوښتنه: دلماڅه کولو ديوې بلي روغتيايي گټي په اړه راته ووايه؟

ځواب: په مغز کي د ويني بڼه گرځيدنه او روان دانسان د سلامتې او روغتيا لپاره ډير اړين دي، دلمونځ کونکي دسجدي حالت په وینه کي

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

حرکت رامنځته کوي، چې په پایله کې یې شریانونه کشیږي، پراخیږي، دسر ډېرې ناروغۍ د مغزو دشریانونو دپټاويدو او چاودیدو لکبله وي، کوم وگړي چې دالله جل جلاله لپاره سجدي کوي که څه هم چې نه پوهیږي چې سجده کول یې دمغز شریانونه یې د شکیدلو،چاودیدلو او نابودیدلو څخه سالم ساتي.

421 پوښتنه: دحجامت بڼه وخت کوم وخت دی

ځواب: د پسرلي او گرمی پیل.

422 پوښتنه: آیا ځیني میوې او ترکاری دپوستکو سره خوړل روغتیا ته زیان رسوي؟

ځواب: نه بلکې گټه ورته لري.

423 پوښتنه: دویني په یو مایکرو لیتر کې څومره سپین کرویات اوپلاټیلیټونه شتون لري؟

ځواب: دویني په یو مایکرو لیتر کې لارږه سپین کرویات او دري لکه پلاټیلیټونه شتون لري.

424 پوښتنه: پر بدن سپیني لکې دڅه بنوودونکي دي؟

ځواب: هرکله چې انسان پر خپل بدن سپیني لکې وویني باید وپوهیږي چې هلته د سپینو ذراتو یا د بدن د دفاعي پوځیانو او بې گانه میکروبونو ترمنځ سخت جنگ روان دی.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

425 پوښتنه په ۲۰۰۴ ميلادي کال کي په ټوله نړۍ کي په ياده ناروغۍ څومره کسان اخته وه؟

ځواب: څلوېښت ميليونه وگړي .

426 پوښتنه: ايا دايدز ويروس خپل ځان بدلوي؟

ځواب: هو ياد ويروس کولی سي هر وخت خپل بڼکاره قيافي، شکل، کوډونو او ځانگړونو ته بدلون ورکړي.

427 پوښتنه: په يوشپه کي انسان څوځله پر اړخ اوړي؟

ځواب: په يوشپه کي دخوب په حال کي انسان تقريباً ۳۵ ځله پر اړخ اوړي.

428 پوښتنه: هرورځ دسگرېټ توليدونکي بافريکي څومره سگرېټ جوړوي؟

ځواب: د نړۍ دهر انسان پر سر دوه سگرېټه.

429 پوښتنه: سگرېټ څکونکي دسگرېټ نه څکونکو په نسبت څو برابره دسرطان دخطر سره مخ دي؟

ځواب: شل ۲۰ برابره.

430 پوښتنه: که چيري سل نفره شراب وڅښي په شرابو دمعتاده کيدو سلنه يي ۱۵ ده، که په همدې تعداد وگړي سگرېټ وڅکوي نو دمعتادئ سلنه به يي څومره وي ۸۵

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

431 پوښتنه: در اوسه دانسان په گوتو کي څو بيلونکي نښي پيژندل سوي دي؟

ځواب: پوهان په دې بريالي سوي چي دگوتي په سر کي سل بيلوونکي نښي او علامي وپيژني.

432 پوښتنه: دگوتو د دوو نښو ترمنځ څو توپيرونو بايد شتون ولري؟

ځواب: که چيري ۱ ۲ نښي يا علامي ددو گوتو دنښو څخه سره ورته وي دا څرگندوي چي دگوتو يادې دوي نښي په يوه وگړي پوري اړه لري ياني داچي دوي نښي ديوه وگړي دي.

433 پوښتنه: دڅومره انسان ترمنځ ددوکسانو دگوتي نښي سره ورته والي لري؟

ځواب: کله چي موږ د ۶ميلياردو انسانانو دگوتو نښي ديوبل سره وگورو ياني په شپږو ميلياردو انسانانو کي کيدای سي ددوو انسانانو دگوتو نښي يوډول وي.

434 پوښتنه: دگوتو نښي څه وخت جوړيږي؟

ځواب: کله چي ماشوم دمور په رحم کي دشپږو مياشتو سي دهغه دگوتو دسرونو يادې نښي رامنځته کيږي يا جوړيږي او دهغه دمرگ در وخته بيله کوم بدلونه پر خپل لومړني ډول پاتي کيږي.

435 پوښتنه: آیا موږ دخپل گوتي نښي ته بدلون ورکولی سو يا زموږ دگوتو نښه بدلون کوي؟

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

ځواب: يا که ديوه چا دگوتو دسرونو پوستکي په بشپړ ډول لمنځه ولاړ سي او پرځای يې نوی پوست دهغه ځای ونيسي بيا به هم دهغه وگري دگوتو په نښه کي کوم بدلون رانه سي او هم هغه لومړنی دگوتي نښه به يې وي؛ همدارنگه که ديوچا دگوتو دسرپوستکي دجراحی په مرسته ليري کړل سي او دهغه بدن دکومي بلې برخې پوستکي پري پيوند سي دخو مياشتو په تيريدو به ديا د کس دگوتو نښې خپل لومړني حالت يالومړني شکل ته راوگرځي او کوم بدلون به په کښې شتون ونه لري.

436 پوښتنه: کله چي هوا سړه سي او دگرمولو کوم شی هم نه وي دانسان بدن په ياد وخت کي کومه کړنه سرته رسوي؟

ځواب: شريانونه او وريدونه تنگيري په ځانگړي ډول سربيرن رگونه، کله چي رگونه تنگ سي دويني جريان هم په رگونو کي کميري څنگه چي په رگونو کي دويني جريان کم وي دتودوخې د ډېر پاشل کيدو خپريدو مخه نيول کيږي او بالا بود تودوخه چي دخورو دسوخيدا څخه په لاس راغلي په بدن کي خوندي پاتيري.

437 پوښتنه: دانسان بدن ديځنی سره دمبارزي لپاره نور کوم کارونه سرته رسوي؟ ځواب دهيوپوفيز، نخاميه غده دتيروئيډ غدې خوا ته ای سي ټي ايچ هورمون رسوي او دتيروئيډ غوده چي دنده يې دغذايي موادو په انرژي بدلول دي خپلي دندې ته لا ښه پاملرنه کوي؛ ښه نو دنخاميه غده دتيروئيډ غدې ته پيغام استوي چي دانرژي جوړولو کارونه چټک کړي او په بدن کي گرځنده، څرخيدونکي تودوخه رامنځته کړي.

کله چې د انسان بدن ديځنی سره مخ کيږي په بدن کې د هورمونونو شمېر ډېرېږي په ځانگړي ډول دنخاميه غدې څخه د ترشح کيدونکو هورمونو شمېر او بدن ته پرلپسې امرونه کوي چې د تودوخې دانرژي اندازه ډېره کړي.

همدارنگه انسان دنورو لارو او وسيلو په مرسته ديځنی سره مبارزه کوي، د انسان پر پوستکي د ۲۵۰ زره څخه ډېر وريښتان شتون لري، هر وريښته دوريد، شريان، عصبي عضلي، د غوريو د غدې او درنگ د غدې لرونکې دي هر کله چې انسان ديځنی سره مخ سي وريښتو ته خبر رسيدوي او وريښتان شخ دريږي ترڅو دورينتو د سوريو خوله بڼه بنده سي، گرمه هوا د بدن څخه دباندې ونه وځي او دننه بدن کې خوندي پاته سي.

438 پوښتنه: پر راسته او چپه اړخ بيدل څنگه دي؟

ځواب: پر چپه اړخ بيدل د هضم ستونزه پيښوي هغه خواړه چې په دوه يا څلور ساعته هضميږي د هضم موده يې شپږو يا اتو ساعتونو ته اوږدېږي ځکه راسته سږي چې نسبت چپه سږي ته لوی دی پر زور راولي او همدارنگه اینه چې لوی غړی دی ځانته ځوړند حالت غوره کوي، يانې چپه اړخ ته ځړيږي، مگر کله چې انسان پر راسته اړخ بيديږي اینه چې لوی غړی دی زور يې خواته کيږي چپه سږي کوچنی، سپک دی، او پرمعهده يې زور نه راځي نو د هضم کار چابک کيږي.

439 پوښتنه: څو ساعتونه پرلپسي خوب کول څنگه دي؟

ځواب: هغه وگړی چې پرلپسي څو ساعتونه پر یوه حالت خوب کوي دزړه په ناروغيو داخه کید امکان یې ډېر دی، ځکه په زړه او رگونو کې یې غوړ، چربي رسوب کوي ځای نیسي او درگونو دکمزوری او لمنځه تللو لامل یې کیږي او رگونو یې بیا ددې تونايي نلري چې عضلي یې تغذیه کړي.

440 پوښتنه: دسهار دلمانځه ځیني روغتیايي گټي بیان کړه؟

ځواب: دسهار لمانځه ته په پورته کیدلو زړه او رگونو په هغوی کې دویني دغوړ درسوب څخه خلاصیږي؛ دزړه درد ارامیږي، انسان ته روحي سکون پیدا کیږي، درگونو دتنگیدا څخه ژغورل کیږي.

441 پوښتنه په ښه لمونځ کولو کې ځیني روغتیايي گټي بیان کړه؟

ځواب: دسپاینل کارډ نارغي لمونځ کوونکو ته کمه پیښیږي، همدارنگه دښوونو دالتهاب، واریس، دپښو په وریدونو کې دویني دغوټه کیدو، په لگن خاسیره کې دویني دتراکم چې دبواسیرو او درحم دخونریزی لامل کیږي دښه لمونځ کوونکو په منځ کې په کمه اندازه لیدل کیږي دنفستگۍ ناروغي لمونځ کولو سره کم پیښیږي، همدارنگه ښه لمونځ کول انسان په ضعیفی کې دالزایمر ناروغي څخه ساتي.

442 پوښتنه: روژه نیول کومو نارغيو ته گټه کوي؟

ځواب: ځیني ډېرې زیان لرونکي او نا علاج ناروغي لکه دویني دخوړې، شکرې لوړیدل، دعصبي رگونو کشیدل، دپښتورگو ناتوانی، دبدن

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

ډمالگي تنظيم، دکلمو مزمن التهابونه، دصفر ا تيزي او ځيني دپوستکي ناروغۍ په روژه سره رغيږي

443 پوښتنه: روژه نوري کومي روغتيايي گټي لري؟

ځواب: روژه نيول دانسان دحواسو نمو، وده، دنشه يي توکو څخه دځان خلاصول، دانسان دهود پياوړتيا او ورته دپري نوري گټي انسان لپاره لري.

444 پوښتنه: دطب د نظره په خپلوانو کي واده کول څنگه دي؟

ځواب: دلومړۍ درجي خپلوانو په منځ کي دواده داريکي ورسته ژنونونه، دسوی شکل پيښي، ناروغۍ، کمزوري، دبدني ناتواني پيښي پنځوس سلنه بل نسل ته ليردوي، په دويمه درجه خپلوانو کي دولس سلنه او په دريمه درجه خپلوان کي ياده سلنه شپږو ته راټيټيږي.

445 پوښتنه: په شپږمه اونۍ کي جنين په کوم حالت کي وي اومور څه وينو؟

ځواب: وينو چي پزه او خوله ديؤبل سره گډ سوي دي او دسترگو سره موبنتي دي، لاسونه وينو چي پارو په شان دي، سر دتني سره موبنتي دي، دانځور دجنين دبلاربښت په شپږمه اونۍ کي دي، ديادي اونۍ درپاي ته رسيدا ورسته سر دتني څخه بيليري او دسترگو، پزي، غوړو، لاسونو او پښو جوړښت، شکل بنکاره کيږي، دا ډول انځور دجنين دشپږمي اونۍ په پای کي څرگنديږي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

446 پوښتنه: دځاوند او ميرمني د يوځای والي په وخت کي د سپرمو اندازه څومره وي؟

ځواب د زوجينوځاوند او ميرمني د يوځای والي په وخت کي د سپرم، نطفو اندازه دري سوه ميليونه وي.

447 پوښتنه: سپرم څنگه جوړښت لري؟

ځواب: هر سپرم د غاړې، تنې او لکۍ لرونکی وي په مايع کي غوټه چي دهغوئ حرکت اسانه او دهغه څخه خوراک کوي.

448 پوښتنه: په سپرم او ووم کي څشي سته؟

ځواب: په سپرم او ووم کي يو شى کشف سوی چي پوهان هغه ته ژن وايي، په يوه نطفه او هکى کي څوميليونه ژنه پيژندل سوي دي چي په مالوم وخت کي په حيرانوونکي ډول خپل کار پيل او شکل نيسي.

449 پوښتنه: په هغه انځورونو کي چي د جنين څخه اخيستل سوي دي څشي ليدل کيږي؟

ځواب: جنين په ياده نازکه پرده کي ليدل سوی چي درحم لور لورته ځړول سوی وي او درحم د ديوالونو سره ټکر نه کوي، ددې سربيره يو ډول مايع د جنين ټولې خوا وي نيولي وي چي د ټولو پيښيدونکو وهنو څخه جنين خوندي پاته سي، د يادې مايع اندازه په دريمه مياشت کي پنځوس ملي ليټره او اخري مياشت کي زر ملي ليټرو ته رسيږي.

450 پوښتنه: دبلارښت دري گوني پراونه کوم پراونه دي؟

ځواب: لومړی پرو د شک پراو دی چې په یاد پراو کې دښځې میاشتنۍ ناروغی؛ عدت بندیزې او دښځې دمیاشتنۍ ناروغی ورکیدا دښځې دبلارښت یوه نښه ده، مگر دانښه دپوره باور وړ نه ده.

دویم پراو د شک دپراو ورسته یو بل پراو پیل کېږي چې په هغه کې حمله ښځو ته ځینې نارحتۍ پېښېږي لکه دمعدې ستونزې؛ زړه بدی، خوا گرځی، سرگښتی، تروو یا خوږو شیانو ته ډېره شوق کیدل.

دریم پراو ورسته در ۱۲۶ ورځو یانې درڅلور میاشتو او لسو ورځو ورسته هغه میاشت چې قرآنکریم یې یادونه کړي ده دجنین زړه په تپیدو غورځیدو پیل کوي او ښځه دهغه تکان او حرکت حس کولی سي په دغه پرو کې ښځه دریم پراو ته دبلارښت چې دقیقین پراو دی رسیږي.

451 پوښتنه: امینیون پرده څشي ده؟

ځواب: امینیون پرده، غشاء، یادې پردې؛ جنین دهر لوري څخه پوښلی تړلی پرده ده چې په هغې کې دامنیون په دی، امینیون پرده یوه نازکه او نامه مایع شتون لري چې دجنین په وده او نمو کې مرسته کوي، دیادی مایع اندازه په اوومه میاشت کې یو نیم لیتر او د ولادت څخه مخکې یې اندازه زرملي لیټرو ته راگرځي.

څوک باور کولی سي که یادی اوبه نه وای جنین دهمي مرگ څخه نه سواي ژغورل کیدلی.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

دغه مایع جنین تغذیه کوي، په هغې کې ترکیبي توکي، فنډي توکي او مالګې شتون لري،

دغه مایع دجنین سره دصدماتو او ټکرونو څخه د خونديتابه لپاره مرسته کوي.

452 پوښتنه: یاده مایع نورې کومې دندې لري؟

ځواب: دجنین دپیدایښت دلارې پاکي، دولادت آساني، دمناسیبي تودوخي برابرول، دجنین آزاد او آسانه خوځښت اودضرباتو، وهلو څخه دجنین خونديتوب دیاډې مادې کارونه دي چې هریو یې ځانته ځانګړی ارزښت لري.

453 پوښتنه: رواني، روحي فشار د بلارښت په وخت کې دجنین داختلال لامل کیږي که نه؟

ځواب: بېله شکه ډېر رواني او عاطفي فشار چې یوه ښځه دبلار ښت یا دهغه څخه په مخکې وخت کې ورسره لاس او ګریوان وي کولی سي جنین ته دزیان رسیدا لامل سي، ځکه جنین ته دزیان رسوونکو کارونو دمور روني فشار، خفګان دی: دډلې څخه یو یې.

454 پوښتنه: ایا داندازې څخه ډېره خوشحالي ښه ده؟

ځواب: داندازې څخه ډېر غم او خوشحالي دانسان پر روحي اوبدني حالت اوروغتیا ناوړه اغیزه کوي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

455 پوښتنه: په دويمه نړيواله جگړه کې څومره ځلگ مړه سول؟

ځواب: دا به حيرانوونکي وي چې خبرسئ په دويمه نړيواله جگړه کې دوه ميلیونه غر بي وگړي دروني فشار له کبله مړه سول په داسې حال کې چې دجنگ په ميدان کې دري ميلیونو وگړو خپل ژوند دلاسه ورکړی وو.

456 پوښتنه: ارواپوهنه څنگه پوهه ده؟

ځواب: ارواپوهنه هغه پوهه، علم دی چې دځانگړونو، قوانینو، حیرت، غوسې، انگیزو، غوښتونو،

توانايي او کمزوريو څخه خبرې کوي خو ددی څخه به خبر دي يايي ځان به خبره کړی چې قرآنکريم ارواپوهني اړوند موږ ته لارښوونې لري.

457 پوښتنه: نفس مطمئنه کوم نفس دی؟

ځواب: نفس مطمئنه هغه نفس دی چې خپل پيداكوونکی، خالق وپيژني او دهغه پرنومونو، لوړو ستاینو، وعده، وعيد، جنت او دهغه پريوالي يې ډاډ موندلی، پيداكړی وي پر دي يقين، باور ايمان ولري چې بيله الله جل جلاله بل دعبادت وړ، لائق نسته.

457 پوښتنه: نفس زکيه کوم نفس دی؟

ځواب: نفس زکيه يانې هغه نفس چې دهرې ناپاکي، عيب او دهر بد صفت څخه پاک او ليري وي، نفس زکيه هغه نفس دی چې خپله ورسپارل سوي

دنده يې سرته رسولې وي او هر هغه څه چې دده په گټه وي زور، ظلم، بربريت او زياتي څخه پرته يې اخیستي لاسته راوړي وي.

458 پوښتنه: کوم نفسونه شتون لري؟

ځواب: دمطمئننه، زکيّه، لومّه، حاسده، آشمه، مکار، سرکېښ، که بخيل.

459 پوښتنه: ژر رنگ دانسان پر مغزو کومه اغېزه لري؟

ځواب: ژر رنگ دخپلو اوږدو څپو په درلودلو زموږ پر مغزو دخوښۍ د احساس ورکولو اغېزه لري.

460 پوښتنه: درنگونو ځيني ځانگړتې څرگندي کړئ؟

ځواب: ارغواني رنگ ارام او سکون ورکونکی رنگ دی همدارنگه سور او اوبيز رنگ هم ارام او سکون ورکونکي رنگونه دي، مگر هغه رنگ چې انسان ته خوښي، ورکوي دانسان ماغزه په خوښت راولي هغه شين يازرغون رنگ دی، په همدې خاطر الله جل جلاله نباتات په زرغوني، شني په نباتاتو پوښلي زرغونه، شنه رنگ پيدا کړي دي؛ دمخکې سيمي چې ډېر وگړي يې ليدو ته ځي هغه ځايونه دي چې انسان ته ارام او خوښي ورکوي.

461 پوښتنه: دخېنم يا خفگان پر روغتيا کومه اغېزه لري؟

ځواب: هيچانات او خېنم په بيلابيلو لارو سره دزړه دضربانو دډېريدلو، دتيز تنفس کولو او د فشار دلوړ تلو لامل کيږي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

462 پوښتنه: داووزون دگاز اندازه څه وخت ډېره وي؟

ځواب: پوهان وايي داووزون گاز ډېراندازه دلمر راختلو په وخت کي وي او دغه اندازه داووزون دگاز دلمر تر راختلو ورسته لږ او بيا خلاصيري. يادگاز پر عصبي سيستم جوړونکي اغيزه لري او همدارنگه دفکري او عضلاتي غوریدا سبب کيږي.

463 پوښتنه: هرڅوک چي دلمر دراختلو په وخت کي بیده وي څه ورته پيښيږي؟

ځواب: هرڅوک چي دلمر دراختلو په وخت کي بیده وي دورځي په جريان کي به دکهالی او دبدن دسوستی احساس کوي.

464 پوښتنه: اوږد ياپرلپسي خوب کوزيان لري؟

ځواب: پروخت دخوبه راکښينستل داوږده يا پرلپسي خوب مخه نيسي ځکه اته ساعته پرلپسي خوب دبدن وده او دزره ضربان کموي او وينه په سختی په رگونو کي تيريږي، دويني په رگونو کي دويني غور درگونو پرديوالونو رسوب کوي او دويني درگونو دتنگی او دسيني ددرد انجينا لامل کيږي

465 پوښتنه: ويتامين ډي چيري جوړيږي؟

ځواب: درپوستکي لاندي او په اينه کي.

466 پوښتنه ويتامين ډي څو دندي بيان کړئ؟

ځواب: دکلمو څخه دکلسيم او فسفورس دجذب لا مل کيږي

ويتامين ډي دجنين په وده کي مرسته کوي، همدارنگه يا ويتامين دپانقراص څخه دانسوليونو په توليد او دپوستکي دژونکو په نمو کي هم خپله ونډه لري.

467 پوښتنه داوداسه اړيکه دسترگو ددانو ، ناروغی سره څه ده؟

ځواب: اودس کول دياډي ناروغی په مخنيوي کي پوره ونډه لري.

468 پوښتنه داودس کولو روغتيايي گټي بيان کړی؟

ځواب: اودس اودهغه روغتيايي گټي په يوڅيرنه کي چي ديوه عربي پوهنتو پروپيسرانو سرته رسولي وه دا يي ثابت کړي وه هغه وگړي چي په ورځ کي پنځه واري اودس تازه کوي خپله پزه دباکتریاوو، ویرسونو، گرز او غبار څخه پاکوي او هغه وگړي چي ياده کړنه سرته نه رسوي خپله پزه دباکتریاوو، ویرسونو، او گرز څخه نه پاکوي او خپل ځان ديولسو نارغي پيښوونکو باکتریاوو خطر ته ځان په لاس ورکوي.

اودس کول دپينو دگوتو په منځ کي دپرازيتي ناروغيو څخه اودس کونکی خوندي کوي، همدارنگه پوستکی دچرکينودانو او التهابونو څخه ساتي، دپوستکي دسرطان احتمال راکموي ځکه کيمياوي مواد مخکي له دي چي په پرپوستکي تراکم وکړي سره را يوځای سي لمنځه يي وړي، په همدې خاطر دا حقيقت راڅرگند سوی دی چي په اسلامي هيوادونو کي دپوستکي دسرطان پيښي کمی دي

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

داوداسه په وخت کې اندامونه یوډول مساز کيږي چې یاده کړنه ددې سره مرسته کوي چې په رگونو کې دویني بهیدنه بڼه فعاله سي او یاد غږي بڼه تغذیه سي.

اودس دمرکزی عصبي سیستم ترل کیدل کموي او ذهن بڼه فعاله کوي.

469 پوښتنه: دپاکي روغتيايي گټه څشي ده اسلام ولي پرپاکوالي مرعت ولو ټينگار کوي؟

ځواب: په نړۍ کې دري سوه ميليونه غيرمسلمان وگړي په بدو اوداسي نارغيو اخته دي چې دنپاکي څخه ورپيښي سوي دي.

پوښتنه: ستوني ستخ بې ديدل څنگه دي؟

ځواب: هغه چې ستوني ستخ بيديري دپاکي او تودوخي تنظيمونکي سیستم دنده يې دستونزو سره مخ کيږي.

470 پوښتنه: پرمخي بيديدل څنگه دي؟

ځواب: څوک چې پرمخي بيديري دنفستگي احساس کوي ځکه دملا زور يې پر سږو راځي دا ډول ويدېدل بڼه نه دي.

471 پوښتنه: رواني،روحي فشار د بلاربنت په وخت کې دجنين

دنوروکومو بدني ستوزو لامل کيږي؟

ځواب: دلب چاک،دماشوم دشوندو مورزاده پري والي، دزره سوري کيدا اونورو اختلاطاتو لامل کيدای سي، دياډي موضوع دلا بڼه څرگنديدا په پار وايي:

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

رواني ستونزې پر هغه هورمن چي په وينه کي دخوږې دلور تيا او په نسجونو کي داکسيجن دکېنټه تلو لامل کيږي اغيزه کوي او دوى دواړه دجنين پر بدني اختلال اغيزه کولى سي.

472 پوښتنه: آيا جنين احساسات لري؟

ځواب: هر کله چي مور په رواني گډوډۍ لکه خفکان يا ژور خفکان باندي اخته سي ياد حالت يي پر جنين هم اغيزه لري، او دهغه غږي مضطرب کيږي، کله چي مور آرامه او خوشحاله وي جنين هم آرام او خوشحاله وي، جالبه داده چي ماشوم دمورپه خيټه کي دپلار ږغ ته ميل لري، هغه ته غوږ نه سي او ورسته درپيدايښت دغه حالت کي دپروالى راځي.

473 پوښتنه: ايا جنين دمور په نس کي ږغونه اوري؟

ځواب: هو جنين دمور دخيټي دغږو ږغونه اوري که مور دخپل خيټي دماشوم سره مينه کوي هغه يي هم ورسره کوي که مور مينه نه ورسره لري دپيدايښت څخه ورسته لاهم ماشوم مينه نه ورسره کوي حتا ځيني وخت دهغي شيدې نه روي.

474 پوښتنه: دمور شيدې؟

ځواب داکتران وايي دمور شيدې دپږې جالبي او حيرانوونکي دي که دنړيوالو ټوله پوهه سره راغونډه سي، نه سي کولى دهغوئ جوړښتي زي ځانگړني درک کړي اولوي فابريکي به هم ونه سي کولى هغوئ جوړي کړي.

475 پوښتنه: د ماشوم لپاره د غوا او پوډري شيدې څنگه دي؟

ځواب: د ماشوم لپاره د غوا او پوډري شيدې زيان لري داسي غوري او

مواد د غوا په شيدو کې شتون لري چې ماشوم يې نه سي هضمولی، همدارنگه پوهان وايي هغه اسيد تيزاب چې د غوا په شيدو کې شتون لري کيدای سي د ماشوم دنه ودې، د زړه، هوبني ناروغيو، اينې، هضمي او دبيلابيلو دوام لرونکو ناروغيو لامل سي.

476 پوښتنه: د مور د شيدو او پوډري شيدو د هضم په وخت کې توپير سته

ځواب: هو د مور د شيدو هضم د يو نيم ساعت څخه ډېر وخت نه نيسي، مگر د پوډري شيدو هضم د درو ساعتونو څخه ډېر وخت نيسي.

477 پوښتنه: مور د شيدو د ډېرگټو څخه د څوگټو يادونه يې وکړه؟

ځواب: هغه ماشوم چې د مور د شيدو څخه تغذيه کيږي د ټولو ناروغيو پر وړاندې واکسين کيږي ځکه د مور شيدې د داسي موادو لرونکي دي چې د تنفسي او کلمو دناروغيو لپاره درملنه کونکي دي، ددې سربيره د مور شيدې کم لگښته دي ډېر وخت د ماشوم تنفسي او دکلمو ناروغي د مور په شيدو سره جوړيږي د مور په شيدو کې داسي مواد شتون لري چې ميکروبونه پر کلمو دمښلیدلو څخه راگرځوي، همدارنگه د ميکروبونو د لمنځه وړلو لپاره تيزابي مواد هم په کېني پټ دي، د مور شيدې خورونکي ماشوم د ډېرو

ناروغيو لکه: وينه لرونکي نسناسټي، د ماشوم مانو د فلج څخه خوندي ساتي، ځکه د مور شيدې ماشوم ته د يادو ناروغيو پر وړاندې معافيت

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

ورکوي، همدارنګه دمورشيدي ماشوم دزره دناروغيو، زهني ناروغيو او تغذيه يي ناروغيو څخه ساتي، دتي څخه دماشوم ژر پري کول ماشوم په رواني، روحي او دچلند دگډوډۍ په ناروغيو اخته کوي.

478 پوښتنه: بټه گوته څه ارزښت لري؟

ځواب: که څه هم ډېر وگړي به باور ونه کړي خو هغه پرمختګ چي انسان په هغه وياړي د همدې بټي گوټي له کبله دي.

479 پوښتنه: که يو وگړی کمپيوټر ته کښيني او شپږ ساعته کاروکړي دهغه بټي گوټي به څومره کارکړی وي؟

ځواب: که يو وگړی کمپيوټر ته کښيني او شپږ ساعته کاروکړي دهغه بټي گوټي به د څلوېښتو کيلومترو دلاري دتګ په اندازه کار کړی وي بيله دي چي ياد وگړی په دي خبره پوه سي.

780 پوښتنه: زموږ لاس څنگه جوړښت لري؟

ځواب: زموږ په يوه لاس کي ۲۷ هډوکي، ۲۸ مفصلونه او ۳۳ عضلي شتون لري.

481 پوښتنه: زموږ د بدن عضلي څنگه جوړښت لري؟

ځواب: عضلي دميليونونو تارونو څخه جوړي سوي دي، دغه هر يو تار پر عصبو پای ته رسيدلی دی او هر وخت چي د مغزو څخه يادو تارونو ته امر راځي دوی سره را غونجيري منقبضي کيږي، يانې دا چي شپيته سلنه اوږدوالی يي په خپل ځان کي را لنډيږي او څلوېښت سلنه يي پاته کيږي.

482 پوښتنه: دانسان هډوکي څنگه په حرکت راځي؟

ځواب: هر هډوکي د دو عضلو سره مېنټی دی یوه عضله هغه ته راسته بله عضله هغه ته چپه لورته حرکت ورکوي، یوه عضله هغه راټولوي او بله عضله هغه خلاصوي.

483 پوښتنه انسان که د یوې مایې د یوه پور څخه وه بل پور ته وځیري هغه څومره قوه مصرف کړل؟

ځواب: هغه خپل اويا کیلوگرامه وزن، دري متر لوړ وړی دی چې دا د یونیم آس دمحرکي قوې سره برېره قوه ده.

484 پوښتنه: آیا حجرې نوي کيږي؟

ځواب: هو د بدن لوی حجرې او د ژونکو ټولګي لکه نسجونه، عضلي، هډوکي، ټول سیستمونه حتا ورپښتان او هر ډول حجرې چې په بدن کې شتون لري هر پنځه یا اووه کاله ورسته نوي کيږي، بڼه نو تاسو اووه کاله ورسته یو بل ډول انسان یاست چې یو پخوانی حجره مو هم په بدن کې نه ده پاته.

485 پوښتنه: آیا دمغزو حجرې هم نوي کيږي؟

ځواب: یا هغه نه نوي کيږي.

486 پوښتنه: آیا ماغزه داسې ماده ترشح کوي چې درد لمنځه وړي؟

ځواب: پوهانوموندلي ده چې په مغزو کې نشه یي ماده شتون لري کله چې د درد زغم دانسان دتوان څخه ووځي ماغزه یاده ماده ترشح کړي

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

ترڅو درد احساس لمنځه یوسي، دا چار دالله جل جلاله درحمت او مهرباني ښکارندوینه کوي.

487 پوښتنه: که چیرې د نړۍ ټولې باکتریاوې پریوېل و اوډو یایې دځنځیر په ډول سره وتړو اوږدوالی به یې څومره سي؟
ځواب لس ۱۰ انوري کلونو ته به ورسیري.

488 پوښتنه: که چیرې د نړۍ ټول یخی سمندرونه ویلي سي، دسمندرونو دابو سطحه به څومره لوړه سي؟
ځواب: لس متره.

489 پوښتنه: آیا موږ د شیدو لارې دکهکشان واقعي انځور لرو؟
ځواب: نه دراوسه موږ د شیدو لارې دکهکشان واقعي انځور په لاس کي نه لرو.

490 پوښتنه: ښځې د نړۍ دفقیرانو څو سلنه جوړوي؟
ځواب: د نړۍ دفقیرانو اويا سلنه ښځې دي.

491 پوښتنه: ښځې د نړۍ دنالوستو څو سلنه جوړوي؟
ځواب: ښځې د نړۍ دنالوستو ۶۵ سلنه جوړوي ۶۵

492 پوښتنه آیا دباران اوریدل خپگان کموي؟
ځواب: هو دباران اوریدل خپگان ختموي.

493 پوښتنه: د انسان سترگې څومره وزن لري؟ ځواب: اته گرامه.

494 پوښتنه: د انسان ماغزه د څو حجرو څخه جوړه سوي دي؟

ځواب: د ۸۶ ميلياردو حجرو څخه.

495 پوښتنه: حافظه څومره مالومات خوندي کولی سي؟

ځواب: کله چې انسان شپيته کاله عمر ولري په حافظه کې يې د شپيته ميلياردو په اندازه خبرتياوي، مالومات او انځورونه ذخيره وي، که وغواړو ياد تول مالومات وليکو په زرگونو جلده کتابونه به ترې جوړ سي او دا کتابونه به د داسې مالوماتو لرونکي وي چې موږ به نه پوهيږو چې ياد مالومات دمغزو په کومه برخه کې خوندي سوي وه.

496 پوښتنه: د انسان د حافظې په اړه څنگه يوه نظريه شتون لري؟

ځواب: داسې نوي نظريې شتون لري چې حافظه په مغزو کې هيڅ ځای نه لري بلکې په رواني او روحي ژوند پورې اړوند کيږي.

497 پوښتنه: د انسان حافظه څنگه مالومات خوندي کوي؟

ځواب: هغه مالومات چې انسان ته رسيدلي يې نژدې او د لاس لاندې ځای پرځای کيږي ترڅو د اړتيا په وخت کې ژر انسان هغو ته لاس رسې ولري، ځينې نور يې لږ ليري، ځينې نور مالومات بيا ډېر ليري ځای پرځای کيږي او ځينې داسې مالومات هم وي چې هيڅ نه ذخيره کيږي، کله چې کوم انځور، خبر يا مالومات مغز ته ورسيدل دهغې د ډول پر بنسټ

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

ويشل کيږي، ځيني د بوى اړوند وي؛ ځيني يې د ليدلو اړوند وي؛ ځيني يې د څيږو اړوند وي، بل ډول يې درنگونو اړوندوي، ځيني يې د عطرونو او ځيني نور يې بيا د ليکونو؛ نومونو اړوندوي، دا يو ډېر دقيق پرځاى او ښکلى چار دى.

498 پوښتنه: د غوږ منځنى برخه د کوم کانال په مرسته دستونى سره مېنلې؟

ځواب: د غوږ منځنى برخه د، شپور استاش کانال په واسطه دستونى سره مېنلولى.

499 پوښتنه: يادکانال د غوږ د پردې لپاره څه گټه لري؟

ځواب: که چيري د بړغ دومره فشار چې د غوږ د پردې د سوري کيدو وړتيا لري غوږ ته ننوځي په پايله کې يې همدومره اندازه فشار دخولى دخوا راځي ترڅو دواړه فشارونه سره برابر سي او په دې ډول سره د غوږ پرده صماخ د پري کيدو؛ څيري کيدو څخه خوندي پاته کيږي.

500 پوښتنه: د غوږ د هډوکو: سندان رکاب او چکش ديوي دندې په اړه

راته و وايست؟ ځواب: ددې درو هډوکو کار ډېر حيرانوونکى دى کمزوري او ټيټ بړغونه شل بربره لور او لور بړغونه ټيټوي، ښه نو يو کوچنى سيستم دوه کارونه د غوږونو ټيټول او لوړول پر غاړه لري؟

۱۰۵ پوښتنه: آياتول گونگيان کانه وي؟

ځواب: هو کله چې کوم وگړى مور ځاده کون وي گونگى به هم وي

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۵۰۲ پوښتنه: جنين په څویمه اونۍ کې ږغونه اوري؟

ځواب: جنين په ۲۲ اونۍ کې ږغونه اوري.

۵۰۳ پوښتنه: د پيدايښت څخه څومره وخت ورسته د ليدلو حس بشپړيږي؟

ځواب: د شپږمې مياشتې په نيمايي کې.

۵۰۴ پوښتنه: په يو ثانيه کې ږغ څومره فاصله طي کوي؟

ځواب: ږغ په يوه ثانيه کې تخمين ۳۳۰ کيلومتره فاصله طي کوي.

۵۰۵ پوښتنه: سترگي درنگونو په بيلوالي کې څومره دقت لري؟

ځواب: که موږ د بيلگي په ډول زرغون رنگ يا بل هر رنگ په اته سوه زرو برخو وویشو، ددو برخو په ډېر يدنه روغي سترگي کولی سي په يادو اته سوه زرو برخو کې هغه مالومي کړي.

۵۰۶ پوښتنه: که الله جل جلاله يوازي يوه سترگه مورتې راکړي واي څه پيښ

سوي واي؟

ځواب: په هغې به موجسمونه هوار ليدای نه په دريو بدي ډول

۵۰۷ پوښتنه: زموږ سترگي په يوه ثانيه کې څوانځورونه ومغزته استولی

سي؟

ځواب: زموږ سترگي کولی سي په يوه ثانيه کې پنځوس انځورونه مغزوته واستوي او مغز به هم د يادو پنځوسو انځورونو مانا او مفهوم درک کړي.

۸۰۵ پوښتنه: دسترګي په شبکيه کي څومره اخذې شتون لري؟

ځوابک دسترګي شبکيه چي دڅوملي مترو څخه ډېر مساحت نه لري یوسلو دیرش میلیونه استوانه اي اخذې، نیوونکي دسپينو او تو رنگونو لپاره او اووه میلیونه اخذې نیوونکي درنگونو اونور کارونو لپاره شتون پکښي لري.

۹۰۵ پوښتنه: که چيري دسترګو قرنيه د بدن دنورو نسجونو په ډول د وریبته ته ورته کوچنیو رګونو په مرسته تغذیه کیدای څه به پيښ سوي وای؟

ځواب: زموږ لیدل به په اوسني ډول نه وای؛ یوه پرده یا تاریکي به مو دسترګو مخته احساسولی، مګر قرنيه دانتشار، پاشلي لاري تغذیه کيږي، داسي چي خپل غذا دباندنیو او ګاونډیو حجرو څخه اخلي، دقرنيه او عدسي په منځ کي روني اوبه دي چي قرنيه دهغوی دلاري خپل ځان تغذیه کوي، بڼه نو ځکه خو موږ روڼ؛ صاف او ښکاره لیدل کولی سو.

۱۰۵ پوښتنه: په پزه کي څومره دېوی حس کولو اخذې شتون لري؟

ځواب: په پزه کي ۱۰۰ میلیونه عصبي اخذې چي بوی ته ځانګړي سوي دي شتون لري.

۱۱۵ پوښتنه: دغه عصبي اخذې چيري ځای پر ځای سوي دي؟

ځواب: دغه ټولې عصبي حجري ډيزي په پورتي هډوکي کي ددوسوه پنځوس ملي مترو په دننه کي ځای پر ځای سوي دي

۱۲ پوښتنه: دانسان ماغزه څومره بويونه حس کولی سي؟

ځواب: ماغزه لس زره بويونه نه يوازي داچي ديوبل څخه جلاکوي بلکي هغه پيژني هم؛ ځکه په مغزوکي يو د بوي ساتنه ځای يا حافظه شتون لري.

۱۳ پوښتنه: دانسا ماغزه څومره بوي احساس کولی سي؟

ځواب: دميلي گرام نيم ميليونيمه برخه بوي په يو سانتي متر مکعب کي احساسولی سي.

۱۴ پوښتنه: دځينو حيواتو بويي حس دانسان څخه څومره پياوړی وي؟

ځواب: دځينو ژوو بويي حس دانسانانو څخه يو ميليون ځله پياوړی وي.

۱۵ پوښتنه: هډوکي دڅشي څخه جوړ سوي دي؟

ځواب: پوهان وايي هډوکي ديوې اساسي مادې کلسيم دټولگي څخه ترکيب سوي دي، مگر دهډکو دجوړښت د ترکيباتو توزيع بل ډول ده هډوکي ۸۵ سلنه دکلسيم او فسفیت څخه لس سلنه دکلسيم کربنات دري زرمه برخه يي کلسيم کلورايد، دوه زرمه برخه يي کلسيم فلورايد او يوه پر سلنه سلنه برخه يي فسفیت مگنيزيم څخه جوړ سوي ده، دانسان د بدن ۹۹ سلنه کلسيم په هډکو کي کارول سوی دی.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۱۶ پوښتنه: دکلسيم جذب دکلمو څخه دڅشي په مرسته سرته رسيري؟

ځواب: دکلسيم جذب دکلمو څخه دپارا تيرويډ غډي په مرسته سرته رسيري.

۱۷ پوښتنه: دکلسيم د په کار اچوني لپاره دکوم ويتامين شتون اړين دئ؟

ځواب: دکلسيم؛ دپه کار اچوني لپاره په هډکوکي؛ دويتامين ډي شتون اړين دئ.

۱۸ پوښتنه: د ورانه هډوکي څومره وزن زغملی سي؟

ځواب: د ورانه هډوکي د ۲۵۰ کيلو گرامو وزن څخه ډېر دروندوالی زغملی سي.

۱۹ پوښتنه: دشوکي نخاع جوړښت څنگه دئ؟

ځواب: دنخاع قطر يو سانتي متر او اوږدوالی يې د ۴۰ څخه در ۴۵ سانتي مترو پوري دئ.

۲۰ پوښتنه: که دهډکو جوړښت په اوسني شکل نه وای څه به پيښ سوي وای؟

ځواب: دهډوکو داخلي برخه سوري لرونکي؛ سفنج ډوله جوړښت لري، که دهډوکو دننه برخه د باندنی برخي په ډول وای زموږ دهر يوه وزن به دهمدي اوسني حالت څلور برابره وای، که اوس ديوجا دروندوالی ۷۰ کيلوگرامه وای، هغه وخت به يې وزن ۲۴۰ کيلو گرامه وای.

۲۱ پوښتنه: آيادانسان هډوکي نوي کيږي؟

ځواب: هو دميانه عمر لرونکي انسان اسکلپت دهغه په ژوند کي پنځه ځله نوي کيږي ياني په هر شپږو يا اوو کالو کي دانسان دهډوکو حجرې، ژونکي نوي کيږي.

۲۲ پوښتنه: د هډکو جوړيدنه څه وخت پيلیږي؟

ځواب: دانسان د بدن دهډکو جوړيدنه، دغضرف بدلیدنه په هډوکو دجنيني ژوند څخه پيل کيږي او در اولس کلنی يا يوپشت کلنی پوري دوم پيداکوي.

۲۳ پوښتنه: کله چي انسان دورځي په اوږدو کي خپل سترگي د پرديو بنځو څخه نه اړوي، خپل د سترگو پرلیدو برلاسی نه وي څه پيښیږي؟

ځواب: جنسي هورمونه لکه تستيرون، د بدن په بيلا بيلو برخوکي دويني درگونو په مرسته په گرځيداپيل کوي،

همدرانگه دورځي په اوږدو کي په وينه کي د ياد اونورجنسي هورمونونو گرځيدل، دزړه د درازا دکمیدو، دويني دگرځيدا دناتواني؛ کلکيدو لامل کيږي چي همدغه چاره بيا شريانونو ته زيان رسوي او شريانونو کي رسوب کوي، شريانونونه تنگوي، که ياد هورمونه د بدن يوې برخي ته ډېر ولاړسي کيدای سي چي درنديد، گوډيدو، ليونتوب، د يادابنت دمنځه تلو او ورته ناروغيو لامل سي، همدارانگه که دورځي په اوږدو کي ياد زهر دانسان په بدن کي دگرځيدا په حال کي وي کيدای سي دژبي دبنديدا او قبض لامل سي چي خپله قبض پنځوسو ناروغيوته لار پرانيږي.

۲۴ پوښتنه: د غوړ پرده صماخ څنگه جوړښت لري؟

ځواب: د غوړ پرده چې ډېره نازکه ده؛ ضخامت يې نيم ملي متر ته نه رسيږي، قطر يې هم ۹ ملي متره دی چې د يو سانتي متر څخه کمه اندازه کيږي، دهر وگړي په غوړونو کې په ډېر نظم او ځانگړي دقت سره کار کوي؛ دغه پوست، پرده دملا دهوکو په شان کروړه، دنرم او کش خوړونکي پلاستيک په شان ده چې د ږغونو په ليردونه کې خورا ښه کار سرته رسوي،

که يا ده پرده دکاره ولويږي انسان کوم ږغ نه سي اوريدلی او کنپړي.

۲۵ پوښتنه مچي دڅومره ځای څخه بوی حسولی سي؟

ځواب: دشاتو مچي د کيلومترونو څخه دگل دشيري بوی احساسوي، همدارنگه دخپل کندو بوي هم دکيلومترونو ليري څخه احساسوي.

۲۶ پوښتنه: غوماشه دڅومره ځای څخه دخول بوی حس کوي؟

ځواب: غوماشه دانسان دخولي بوي د ۶۰ کيلومتره ليري څخه احساسوي

۲۷ پوښتنه: دتريخ خوند مالومونکو حجرو وړتيا دخوړ خوند

مالومونکو حجرو څخه څومره ډېره ده؟

ځواب: دترخو خوندونو مالومونکو، څکونکو حجرو د خوند دمالومولو وړتيا دخوړو خوندونو دخوند پيژندونکو حجرو څخه لس زره بربره ډېره ده.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۲۸ پوښتنه: په مغزو کې دځوند حس کولو مرکز څومره خوندونه پيژني؟

ځواب: ياد مرکز کولی سي چې لس زره خوندونه ديوبل څخه بيل او وپيژني.

۲۹ پوښتنه: شريانونه څومره اوږدوالی لري؟

ځواب: د ۱۵۰ کيلومترو څخه ډېر اوږدولی لري.

۳۰ پوښتنه: زړه څه وخت ژوند پيلوي؟

ځواب: زړه خپله دنده دجنيني ژوند ياد مور په خيټه کې ددويمې مياشتې څخه پيلوي او د انسان دمرگ دروخته پوري په خپله دنده کې هيڅ غفلت نه کوي، نه يې هيروي، خوب نه کوي، نه دريزي، نه ستړی کيزي، او بيله کوم لارښود خپله دنده په ښه ډول مخته وړي.

۳۱ پوښتنه: که ټولو رگونه ډولونه د يوبل سره وتړو اوږدوالی به يې څومره سي؟

ځواب: که ټولو رگونه ډولونه د يوبل سره وتړو اوږدوالی به يې ۹۶۵۶۱ کيلومترو ته ورسيزي چې دا دومره اوږدوالی دی چې دمخکې څخه داستوادکرښې پر برابر دو ځله راگرځيدای سي.

۳۲ پوښتنه: د انسان په بدن کې د وريښته ته ورته کوچنيو رگونو شمېر څومره دی؟

ځواب: دسل څخه در يوسلو شپيتو مليار دو پوري.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۵۳۳ پوښتنه: وینه دورځي څو ځله په رگونو کي راگرځي؟

ځواب: وینه هره ورځ ۳۷۰۰ ځله په رگونو کي راگرځي.

۵۳۴ پوښتنه: دانسان دژوند په اوږدو کي دهغه درگونو څخه څومره وینه تیريږي؟

ځواب: دانسان دژوند په اوږدو کي دهغه درگونو څخه دیونیم لکه تنو څخه در دونیمو لکو تنو پوري وینه تیريږي.

۵۳۵ پوښتنه: دانسان زړه دهغه دژوند در پایه څومره قوه په مصرف رسوي؟ ځواب دانسان زړه دهغه دژوند در پایه دومره قوه په مصرف رسوي چي که ټوله قوه يي سره راغونډه کړو نو یوه ۴۸۰۰ متره اوږده اورگاډی به ټیل وهي یا به حرکت ورکړي.

۵۳۶ پوښتنه: دوریدونو څخه ولي وینه کښته لور ته نه ځي حتاهغه وخت کله چي زړه دمخکي دجاذبي خلاف لورته هم وي؟ هم

ځواب: دهغو وریدونو لپاره چي وینه دپښو څخه زړه ته پکښي لیږدول کيږي الله جلله داسي دروازي، جوړي کړي چي وینی ته اجازه ورکوي لور لورته ولاړه سي مگر نه پریږدي کښته راتوی سي یا بیا کښته راسي.

۵۳۷ پوښتنه: که چیري په یادو والونو یا دروازو کي ستونزه پیدا سي یا خپل کار په بڼه ډول سرته ونه سي رسواي، څه پیښيږي؟

ځواب: پروریدونو فشار ډېریږي، وینه نسجونو ته نفوذ کوي او دپښو د پارسوب واریس ناروغی لامل کیږي.

۵۳۸ پوښتنه: دويني سره کرويات، ذرات څنکه حجرې دي؟

خواب: دويني سره ذرات ياکرويات داسي حجره ده چې دايروي بڼه لري مگر دکوچنيو رگونوڅخه دتيريدوپه حال کې ځانته بيلابيلي بڼې غوره کوي، دياډو ذراتو خواوي نازکي او قطر يې ۷ مايکرو متره کيږي، که ملي متر پر زرو برخو وويشو يوه برخه يې دمايکرو متر سره سمون لري مگر دياډو زرو ضخامت، پنډوالی د دوو مايکرو مترو څخه ډېر نه دی، دوه مايکرو متره دملي متر دزرو برخو څخه دوه برخي دي.

۵۳۹ پوښتنه: دانسان په بدن کې څومره دويني سره ذرات شتون لري؟

خواب: دياډو ذراتو تخميني شمير د پنځه تريليونو په شاوخوا کې دی، يانې ۲۵ زره؛ زره ميليونه.

۵۴۰ پوښتنه: دويني په هر ملي متر مکعب ساحه کې څومره سره کرويات شتون لري؟

خواب: پنځه ميليونه سره ذرات شتون پکښې لري.

۵۴۱ پوښتنه: دانسان په بدن کې څومره دويني سپين کرويات شتون لري؟

خواب: پنځو پښت زره ميليونه سپين کرويات شتون لري.

۵۴۲ پوښتنه: دهيوپوښتيز نخاميه ياملکه غده راته راوپيژنه؟

خواب: په مغز کې نيم گرام وزن لرونکي غده شتون لري چې ډېرې اړينې دندې سرته رسوي،

ياده غده د ۵۰ زره عصبي مزو سره مېنډي، وصل ده.

۳ ۴ ۵ پوښتنه: د یادې غدې د یوه هورمون په اړه راته ووايست؟

ځواب: د ودې هورمون؛ جي آر يا گروت دی، یاد هورمون چي خپله هم ۱۸۸ ساتونکو تي زبونو څخه جوړ سوی دی، ملکه غده يي ترشح کوي، دانسان په هر لیتر وینه کي باید لس مايکروگرام دگروت هورمون شتون ولري که ددې څخه يي اندازه کمه سي دانسان قد، تنه به کوچنی سي، يانې په دوارفيزم به اخته سي، که د یاد هورمون اندازه دټاکلي اندازې څخه زیاته سي دانسان قد به د اندزې څخه زیات غټ سي لکه دنړۍ په کچه د لوی قد لرونکي انسانان په طبي ژبه یاد حالت ته اکرومي کالي وايي.

۴ ۴ ۵ پوښتنه: دپرولاکتين يا لاکتوژن هورمن څه دنده سرته رسوي؟

ځواب: دپرولاکتين يا لاکتوژن هغه هورمن دی چي د شيدو دترشح سره مرسته کوي.

۵ ۴ ۵ پوښتنه: د فوق الکليه غدې دهورمونون دکورتیکوټروپين دنده څشي ده؟

ځواب: د فوق الکليه غدې دهورمونونو دترشح سره سم دزړه دربيدل دوه برابره کيږي، سږي خپل چار گړندی کوي، رگونه تحريکوي ترڅو وینه په بڼه ډول عضلوته ورسوي او ځيگر، ايڼي ته لارښوونه کوي ترڅو دقندونو آزادیده ډېر کړي، دا ټولې کړنې د هيپوفيز غدې په لارښوونه سرته رسيري.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

٤٦ پوښتنه: په معده کې څومره هضمي غدې مرغړې شتون لري؟

ځواب: په معده کې ٣٥ میلیونه هضمي غدې چې په هر سانتي متر مربع کې په منځني ډول ٨٠٠ غدې کيږي شتون لري، دغه غدې انزایمونه او دمعدې تېزاب، هایډروکلریک اسید دترشح کوي چې ټول خواړه حتا کلکي غوښې لا هم تجزیه کوي.

٤٧ پوښتنه: د ویتامین بي ١٢ جذب په کلمو کې درکومه صورت نه

نیسي؟ ځواب: حیرانونکي خبره خوداده چې یاد ویتامین بیله د یوه ملګري دمرستي او ملتیا په یوازي ځان نه سي کولی په کلمو کې جذب او اینه کې ذخیره سي، دیاد ویتامین دغه ګران ملګری ګلیکو پروتین دی چې خورا کوچنی دی او اتومي وزن لري؟

٤٨ پوښتنه: په اینه کې د بي ١٢ ویتامین ذخیرڅومره ده؟

ځواب: پنځه ملي ګرامه ده چې دانسان لپاره پنځه کاله بسنه کوي، ځکه یو انسان په کال کې یو ملي ګرام یاد ویتامین کاروي.

٤٩ پوښتنه: موږ هره ورځ څومره د بي ١٢ ویتامین ته اړتیا لرو؟

ځواب: موږ هرورځ د درو څخه در پنځو میکروګرامه پوري یاد ویتامین ته اړتیا لرو، یو میکروګرام دمیلی ګرام یو میلیونم برخه کيږي.

٥٠ پوښتنه: د ویتامین بي دولس کمښت دکومو نارغیواو ستونزو لامل

کيږي؟ ځواب: د انیمیا، د ویني لږیدا، د ژبې د التهاب، دخوړو په تیرولو کې ستونزې، د فعالیت لږیدل، د بدن دکهالی <

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

اوسوستی، ډنگریدو، ژورخفگان، دپښو مراوي کیدل، دبدن لړزیدلو، سردردی، فشارتیتیدلو، نفس تنگی اونورو ناروغیو اوستونزو لامل کیږي.

۵۵۱ پوښتنه: د گوناډوتروپین هورمون دندڅشي ده؟

ځواب: ملیکه غده گوناډوتروپین آل ایچ او ایف ایس ایچ هورمونونه

دهیپوتلاموس څخه جی ای آر ایچ هورمون په مرسته افرازوي، چي دنارینه اوبنځینه پر جنسي هورمونونو باندي اغیزه لري، یاني محرک یي دي < ۵۵۲ پوښتنه انتي ډیورتيک هورمون دنده څشي ده؟

ځواب: ملیکه غده یوبل هورمونه چي انتي ډیورتيک ای ډي ایچ یا دبدن څخه دمایعاتو دضایع مخه نیوونکی دی، یاني یاد هورمون په بدن کي د اوبو توازن ساتي اونه پریردي چي دبدن څخه زیاتي اوبه ضایع سي، یاد هورمون دپښتورگو پر راتولونکو پپونو اغیزه کوي او په بدن کي داوبو دزیاتوالي لامل کیږي؛ که یاد هورمون ترشح نه سي یا کم سي دانسان ژوند به په دوړخ بدل سي؛ داسي چي د اوبو دچینی خواکي به ناست وي اوپه اوبو به نه اوبیږي، څښل او بولي کول به یي ورځنی کار سي دیاد هورمون کمښت ته بي مزي شکره وایي چي لویه نښه یي ډېری بولي کول دي.

۵۵۳ پوښتنه: thymus تایموس

یا یوحربي پوهنتون څنگه غده ده؟

ځواب: تاياموس حربي پوهنتون،

تاياموس هغه غده ده چې دپيدايښت دپيل څخه وده کوي، ورسته در دوو کالو نړۍ کيږي.

۵۵۴ پوښتنه: دانسان د بدن دساتونکي يادفاعي پوځ شمېر څومره دی؟

ځواب: يوټريليون او ۲۵ زرو ميلیونو ته رسيږي لري.

۵۵۵ پوښتنه: ماشومان په لومړيو کلونو کي په فطرتي ډول ډېره هڅه کوي ترڅو هرشي چې لاس ته ورځي خولي ته يې واچوي، وي خوري دي کار کي حکمت او راز څشي دی؟

ځواب: ماشوم چې دهیڅ کومې ناروغۍ سره مخ سوی نه دی د ډېرو ناروغیو د رامنځته کونکو سره مخ سي او د ماشوم دفاعي ځواک سپين کروييات او پلاټيليتونه د بدن د بنمن عنصرونه وپيژني او دهغوی په اړه ډېر مالومات لاسته راوړي، او په راتلونکي وخت کي دهغوی احتمالي حملې کولو لپاره ځانونه تياره وي، تيارکړي.

۵۵۶ پوښتنه: د تاياموس غده د بريښنايي مايکروسکوپ لاندي څنگه

مالوميری؟

ځواب: د تاياموس غده د بريښنايي مايکروسکوپ لاندي دانار د دانو دپورونو په شان مالوميری چې سپين کروييات، تي سيل ورباندي قطار وي ترڅو ياد اړين درسونه ياد کړي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۵۵۷ پوښتنه دتایموس په حربي پوهنځي کي دپوځيانو تي سيل روزنه دکوچني څومره وخت دوام کوي؟

ځواب: دپيدايښت څخه پيل او در درو کالو پوري دوام کوي ورسته در هغه هغه زيرک زده کړيالان چي دپاد پوهنځي څخه په بنونمرو فارغه سوي د استادۍ دنده ورته سپارل کيږي ترڅو هغوی راتلونکو نسلونو ته هم دا پوهه ورسوي او نورسپين ذرات دبدن دفاعي پوځيان وروزي.

۵۵۸ پوښتنه: صنوبري غده څنگه هورمون ترشح کوي؟

ځواب: ياده غده داسي هورمون ترشح کوي چي په ټولو ژونديو موجوداتو کي شتون لري، نباتات، حيوانات، حشرات او حتا يو حجروي موجودات کي هم ياد هورمون شتون لري، ډېره جالبه داده چي دا هورمون په ټولو ژونديو موجوداتو کي يو رکم دی، دبيلگي په ډول يوازي په شپه کي ترشح کيږي.

۵۵۹ پوښتنه: پوهانو دپاد هورمون د دندو په اړه څه ويلي دي؟

ځواب: دغه هورمون دانسان دبدن يو دډېرو فعالو عناصرو څخه دی، دبدن سره د ويروسونو او ميکروبون پر وړاندي په مبارزه کي مرسته کوي، همدا ډول دانسان سره مرسته کوي چي رحته بیده سي او بڼه خوبونه وويني، دزړه اورگونو دناروغيو دکمښت لپاره بدن پياوړی کوي، داوږدو سفرونو دستريا په لږولو کي مرسته کوي، دعضلاتو پياوړتيا ډېره وي، حتا در دي اندازي پوري چي کولی سو دا هورمون دانسان دسلامتۍ او دبدن د غړو د دندو دسمون کوونکی په توگه وپيژنو.

۶۰ پوښتنه: پانقرس، لوازالمعده کومې دندې سرته رسوي؟

ځواب: پانقراس لومړۍ دنده دچيکيدې ته ورته موادو ترشح ده ترڅو دخوړو تي زابي، اسيدې ځانگړنه په القلي بدله کړي.

پانقراس دويمه دنده داده چې په اينه او عضلاتو کې ذخيره سوي قندونه، خوږې، گلای کوجن، يا ځيني وخت شحمونه، غوړي چې دگتې وړ نه وي د ذخيره وي حالت څخه را وباسي او دگتې اخيستي لپاره يې په قند؛ خوږې بدل کړي.

پانقراس دغدي دريمه او ترټولو اړينه دنده داده چې پانقراس د بدن دخوږې، شکرې دمصرف، کاروني، کنټرول او سوځيدني لپاره دانسولين، او گلوکاگون په نامه هورمونونه ترشح کوي، کله چې هم ياده غده دانسولينو په ترشح کې سوستي وکړي قند، خوږه، شکره په بولو کې ښکاره کيږي چې ياد حالت د دويم ټايپ ډيابيټ؛ يا شکرې ناروغۍ په نامه ياديږي او که بيا چيري پانقراس غده هيڅ هورمون توليد او ترشح نه کړي دانسان په بدن کې دلومړي ټايپ ډيابيټ يا شکرې ناروغۍ لامل کيږي.

۶۱ پوښتنه: دتوري، طحال په اړه راته ووايه؟

ځواب: دتوري پنډوالی يوانج، بر يې دري انچه، اوږدوالی يې پنځه انچه او وزن يې دشلو گرامو څخه ډېر نه دی، ياد غړی په سور رنگ سره رنگول سوی دی، د ډيرو ډېر کوچنيو رگونو په واسطه چې ديوه شريان او وريد سره په اړيکه کې دي دويني دبهيډونکي سيستم سره مېنلول سوی دی، دتوري په دننه کې دکور په شکل پردې شتون لري چې عضلي

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

يې په برکي نيولي دي، يادې عضلې په مالوم وخت کې راغونجېږي او توري دذخيره سوي، خوندي سوي ويني څخه خالي کوي.

۶۲ پوښتنه: توري د داينې سره يوځای د جنيني ژوند په دوران کې څسې جوړوي؟

ځواب: ساتونکي پوځيان يا سپين کرويات جوړوي.

۶۳ پوښتنه: د سروکروياتو هديره کوم غړي ته وايي؟

ځواب: توري، طحال ته وايي.

۶۴ پوښتنه: آیا توري ته يوه هديره ووايوکه تجزيه کوونکي فابريکه؟

ځواب: دا هديره يوه هديره نه ده بلکې يو پيچلي کار خانه ده چې د سروکروياتو دمرو څخه د سروکرويات بياجوړونکي اومه مواد جوړوي او د هډوکو مغز ته يې استوي ترڅو نوي سره کرويات تري جوړ کړي، دهمدي مرو حجرات څخه هيمو گلوبين جلا کوي ايني ته يې استوي ترڅو په اينه کې تري صفرا، زرغوني اوبه جوړي سي او دکوچنيو کلمو جيجنيوم برخې ته توی سي او دغورو خوړو په هضم کې مرسته وکړي.

۶۵ پوښتنه آیا توري سره کرويات جوړوي؟

ځواب: هو توري يوزي هغه وخت دوينې سره کرويات جوړوي کله چې د هډوکو په مغز کې د سرو کروياتو دجوړيدا چار ودرېږي يا وځنډېږي.

پوښته د شيدو لارې کهکشان تيزوالی په ساعت کې څو کيلومتره دی؟

ځواب ۹۵۰۰۰ زره کيلومتره.

او ځوابونه

نگونکي پوښتنې

۵۶۶ پوښتنه: په هر ملي لیټر یا سي سي کي څومره سپين کروييات شتون لري؟

ځواب: په هر ملي لیټر یا سي سي کي در نهو زرو پوري سپين کروييات شتون لري.

۵۶۷ پوښتنه: سپين کروييات دڅو ډلگيوڅخه جوړ دي؟

ځواب: ياد پوځ د درو ډلو څخه جوړ دی د مالوماتو، خبرنو راتولونکي، وسله جوړونکي او د دوښمن سره مخامخ جگړه کوونکي ډلگي.

۵۶۸ پوښتنه: زموږ بدن څخه څومره شمېر پوځيان ساتنه کوي؟

ځواب: د بدن دفاعي سيستم پنځوويشت زره ميلیونه د سپينو ذراتو او د ديو ټريليو پلاټيليت پوځيانو لرونکی دی.

۵۶۹ پوښتنه: پلاټيليتونه، دموي صفيحات څه شي دي؟

ځواب: پلاټيليتون، ډيسک ته ورته، غيرمنظم او بيضوي شکله جوړښتونه دي چي قطري د ۳ يا ۴ مايکرو متروته رسيري، دنارملي اندازي څخه ډېرښت او کمښت يي دواړه دناروغی لامل کيري.

۵۷۰ پوښتنه: چيري ياد لامبو وهونکي ذرات پلاټيليت نه وي څه به وسي؟

ځواب: دانسان ټوله وينه به ديوه کوچني ټپ څخه توی سي، هرکله چي دانسان په بدن کي زخم جوړ سي ياد ذرات يي خوا ته ورځي پر هغه

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

غورږيزي او دتپ مخ پوښنوي؛ په همدې ډول دويني خټه کيدل منځته راځي.

۵۷۱ پوښتنه: دويني دخټه کيدو چاره دويني دکومي مادي مسؤليت دئ؟
ځواب: دپلازما ديوه پروټين فيبرينوژين مسؤليت دئ.

۵۷۲ پوښتنه: دويني پلازما څشي ده؟

ځواب: دويني پلازما دويني دمايع برخي څخه عبارت ده چي دويني ۹۲ سلنه حجم جوړوي، دپلازما سلنه ۵۵ اوبه جوړوي اوپاته برخه يي جامد مواد دي چي؛ پرتينونه، مالکي او عضوي مرکبات پکښي شامل دي،

دپلازما البومين پروټين دويني ازموتیک فشار ساتي، گلوبولين يي دهورمونو دليرد دنده لري او فيبرينوژين دويني دخټه کيدو مسؤله دئ.

۵۷۳ پوښتنه: په نارو کي کوم معدني موادشتون شتون لري؟

ځواب: سوډيم، پوتاشم، کلسيم، مگنيزيم، فسفات، بيکاربنات، پروټين، بوري او همدارنگه د زهر و ضد ماده او انزايمونو دنارو جوړونکي مادي دي

۵۷۴ پوښتنه: نارودندي تشریح کړئ؟

ځواب: دخولي مرطوب، لنده ساتل، دهضم په عمليه کي مرسته کول، انسان ته دخبرو کولو دورتيا ورکول، دخوړو څخه دخولي پاکوالي، دسختو موادو نرم کول، خوړو ته مناسب اندازه تودوخه ورکول، ليزوزيم او لاکتومزين شتون چي دمیکروبو او زهر ضد مادي دي.

۵۷۵ پوښتنه: زامه دخو عضلوه مرسته حرکت او خوځښت کوي؟

ځواب: شپږ عضلي لاندي خواته په خوځښت راوستلو، شپږ عضلي يې لوړ لورته په حرکت راوستلو، دوي عضلي يې چپه او راسته اړخه ته په خوځښت ورکولو او څلور عضلي يې ومخ او شاته په خوځښت راوستلو کي داخلي دي، مرسته کوي.

۵۷۶ پوښتنه: انسان تخمين هرورخ څوځله غذا ژويي؟

ځواب: انسان هرورخ ۲۴۰۰ ځله غذا ژويي او تيروي يې، همدارنگه د خوړو د تيروولو سيستم، گډکاري هم ډېر دقيق دي.

۵۷۷ پوښتنه: دخوړو د تيروولو چار دڅشي په مرسته سرته رسيري؟

ځواب: هرورخ د اوبو او خوړو د تيروولو چار دجمي اوم، نهم، يولسم او دولسم عصبو په مرسته چي ټول دمغز دريښي څخه تيريږي په پوره دقت او ښه ډول سرته رسيري.

۵۷۸ پوښتنه: مري څومره اوږده ده؟

ځواب: مري چي د ۲۵ څخه در ۳۰ سانتي متره اوږده ده.

۵۷۹ پوښتنه: آيا کلمي درد حس کولى سي؟

ځواب: نه کلمي درد نه حس کوي بلکي دهغوى په پوښ زرينه غشاء کي د درد حسي عصب شتون لري ۵۸۰

پوښتنه که سپوږمى دمخکي څخه يوڅه ډېره ليري سي څه به پيښ سي؟

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

ځواب نوري سياري به يې خپل ځانته را وکارې، دمخکي وضعي حرکت، پر ځان راڅرخيدنه به تيزه سي ورځ او شپه به د ۲۴ ساعته پرځای ۴ ساعته ته را لنډه سي.

۵۸۱ پوښتنه آیا داسي کبان شتون لري چي دژوند ډېره برخه يې په محاجرت کي تيريري؟

ځواب: هو دسالمن په نامه کبان شتون لري چي دامريکا دسيندونو په سرچينو کي زيږي داطلس سمندر پای ته رسيري دفرانسي سواحلوته ځي او ورسته بيرته خپل دپيدايښت ځای ته راستنيري.

۵۸۲ پوښتنه: که دسږو هوايي کڅوري وغورو څومره ځای نېسي؟

ځواب: ۲۰۰ متره مکعبه متره ځای به ونېسي.

۵۸۳ پوښتنه د کلمو دزريني غشا دنده څشي ده؟

ځواب: دکلمو نرموالي، پستوالي، اراموالي، دمیکروبونو په وخت کي دمیکروب ضد مایع جوړول، ددفاعي سيستم دمركزونوشتون د درد حس کول.

پوښتنه: موږ خپل پر بدن څومره دهوا فشار، اتموسفير ليردوو؟

ځواب: موږ دخپل ځان سره دلسو څخه درشلو تنو پوري دهوا فشار ليردوو

ننگونکي پوښتنې	او ځوابونه
-----------------------	-------------------

*****

٥٨٤ پوښتنه: په قرآن کریم کې هغه کوم شئ دی چې هم درواغو، هم د ثبوت او هم د علاج، لپاره ذکر سوئ دی؟

ځواب: د یوسف علیه السلام کمیس.

٥٨٥ پوښتنه: هغه کوم صحابي وو چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته د مکې د فتحې پر مهال د کعبې کیلي ورکړي وه؟

ځواب: عثمان بن طلحه رضي الله عنه .

٥٨٦ پوښتنه د هغه صحابو نومونه څه وه چې پرېنتو به یې د سورت البقرې تلاوت اورېدئ؟

ځواب: اسید بن حضیر رضي الله عنه او ثابت بن قیس.

٥٨٧ پوښتنه: هغه پنځه څوک دي چې پر محکمه یې ژوند کړئ خو د مور له رحم څخه نه دي پیدا سوي؟

ځواب: ادم علیه السلام او بي بي حوا د ابراهيم علیه السلام پسه د موسی علیه السلام امساء، لکړه د صالح علیه السلام او بنه.

٥٨٨ پوښتنه: هغه کوم شخص وو چې د نړۍ شپږمه برخه نفوس یې وژلي وو؟

ځواب: قابل د ادم علیه السلام زوی وو.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۵۸۹ پوښتنه: هغه کوم غیر اسلامي قانون دی چې په اسلامي او غیر اسلامي هیوادو کې پلي کيږي؟

ځواب: هغه ترافیکي قوانین دي.

۵۹۰ پوښتنه: دا څوک دي چې پلرونه یې سته خو مړه کيږي او چې پلار یې نسته ژوندی دی؟

ځواب: عیسی علیه السلام.

۵۹۱ پوښتنه: په نړۍ کې د کوم دکار دعوت کولو ته خلک زیات رابلل کيږي؟

ځواب: لمونځ.

۵۹۲ پوښتنه: د اونی دهغو پنځو ورځونو مونه واخلئ چې پرته له دې چې په شنبه، یکشنبه، دو شنبه، سه شنبه، چهارشنبه، پنجشنبه او جمعه ذکر کړئ؟ یا اول دویم دریم څلورم پنځم شپږم.

نوبت او په پښتو کې په روز مړه ډول یادېږي هم.

ځواب: نن ورځ سبا ورځ بل سبا ورځ پرون ورځ ابل پرون یا ورمه ورځ.

۵۹۳ پوښتنه: باچا ته درې کسان راغلل یو ورته وویل چې لور دي غواړم بل ورته وویل چې ږیره دي کمومه بل ورته وویل چې دباغ ونې دي وهم باچا دريو واريو ته داسې کوم یو ځواب ورکړ چې د دريو واريو پوښتنې پرې ځواب سوې؟ ځواب: وړه ده.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۵۹۴ پوښتنه: هغه کوم شئ دئ چې د استعمال په وخت ایسته، ليري

غورځول کيږي؟

ځواب: د ماهيانو جال.

۵۹۵ پوښتنه: پښې يې پرځمکه دي او سر يې د ستورو له پاسه دئ دابه

څشي وي؟

ځواب: د لوا قومندان.

۵۹۶ پوښتنه: هغه څشي دئ چې غاړه لري سر نه لري جسم لري پښې

نلري؟

ځواب: کميس دئ.

۵۹۷ پوښتنه: هغه کوم شئ دئ چې کله مات سي قيمت يې لوړيږي؟

ځواب: هگۍ ده.

۵۹۸ پوښتنه: کومې پوښتنې ته په هو ځواب نه سي ورکولای؟

ځواب: تر اوسه بیده يې.

۵۹۹ پوښتنه: هغه څه شئ دئ چې دوه سکه ورونه يې له سفر راسي

پنځه سکه خویندي يې ستري مسي ته ورځي؟

ځواب: پوزه اولاسونه.

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

٦٠٠ پوښتنه: هغه خشى ده چې په خپله زياتېږي او کميږي؟

خواب: مياشت.

٦٠١ پوښتنه: هغه کوم شى دى د لمس کولو پر وخت چيغې وهي؟

خواب: د دروازي ارنګ، زنگ.

٦٠٢ پوښتنه: هغه کومه ودانۍ ده چې زياتي کيسې لري؟

خواب: کتابتون، کتابخانه.

٦٠٣ پوښتنه: هغه کومه بڼه ده چې هر وخت د خپل خاوند په حای

باندي پوهيږي چې چيري دى؟

خواب: کونډه

٥٠٤ پوښتنه: هغه کوم شى دى چې د ننه وريښتان او بهر غوښه لري؟

خواب: پره.

٦٠٥ پوښتنه: هغه څه شى دى چې پيل او پای نلري؟

خواب: حلقة، ارغړى.

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

٦٠٦ پوښتنه: هغه څسې دئ چې ځي او بېرته نه راځي؟

ځواب: لوگي، دود.

٦٠٧ پوښتنه: په لغاتونو کي کوم کلیمه تل غلطه لیکل کيږي؟

ځواب: په غلطه توگه.

٦٠٨ پوښتنه: هغه کومه پوښتنه ده چې ځواب يې هر وخت توپير لري؟

ځواب: څو بجي دي.

٦٠٩ پوښتنه: هغه څسې دئ چې غريب يې لري او شتمن ورته اړتيا لري

خو که يې وځوري مړ به سي؟

ځواب: لوړه .

هغه سرچيني څه په دې کتاب کې؛ ته ورڅخه اخیستل یوې ده!

۱ (په کایناتو کې دقرآن کریم علمي معجزې) کتاب

۲ (د انسان په بدن کې دقرآن کریم علمي معجزې) کتاب. دیادولو وړ ده چې یاد دوه کتابونه داکټر محمد راتب نابلسي صاحب لیکلي او امام محمود حمیدزي دزیاتونو سره ژباړلي او خپاره کړي دي.

دیادو کتابونو ما خذونه د ۵۰۰ څخه ډیر دي.

۳ بیلابیلی انټرنیټي سرچیني چې یادونه یې اړینه نه بولم.

۴ د کتاب د پای ۲۶ پوښتنې داغلي کوچي ملغري (نسیمه سحر) فیسبوک پاني څخه را اخیستل سوي دي.

۵ او د کتاب د طبي برخي په پوښتنو کې ۱۱ پوښتنې د ډاکټر محمد د فیسبوک پاني څخه را اخیستل سوي دي.

ننگونڪي پوڻتني او جوابونه

طبي ، ساينسي ، جغرافيايي ، ٽولنيز او ذهني

ژباړه اورا ٽولونه: محمود حميدزی

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**